WASHINGTON DC

У пошані до піонерів – лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
Тел. з Ню Йорку:
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVIII. Ч. 128. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 9-го ЛИПНЯ 1971 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK FRIDAY, JULY 9, 1971 No. 128. VOL. LXXVIII.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Четвер, 8 липня 1971

В АМЕРИЦІ

ТЕХНОЛОГИ Й ПОЛІТИКИ В ЗСА ДЕДАЛІ БІЛЬШЕ схиляються до того, щоб вже існуючу в цій країні енергетичну проблему розв'язувати з допомогою нуклеарних реакторів. Вони, хоча й дуже дорогі, дають більше електричної енергії, ніж всі інші відомі машини, та менше занечищують повітря й оточення.

У ЗСА Є ТЕПЕР 16 МІСТ З БІЛЬШІСТЮ ЧОРНОГО населення, як видко з перепису з 1970 року. 10 років тому таких міст було тільки два: Вашингтон, Д. К., і Бессемер у стейті Алабама. У Нюарку, Н. Дж., нині проживає 54,2 відсотка негрів, а в Атланті — 51,3%.

ПОЇЗД З ВАНТАЖЕМ АВІЯЦІЙНИХ БОМБ зійшов з рейок поблизу Мідвіллу в Пенсильвенії. Все обійшлося гаразд, бо бомби не мали запальників. З рейок зіскочили 15 вагонів.

У ВАЙНЛЕНДІ, Н. ДЖ., ПОЛІЦІЯ ЗААРЕШТУВАЛА двох юнаків, обвинувачених у вбивстві юнака Патрика Невілла, задля „виконання Сатанинського культу". Убитий сам мав попрохати покінчити з ним, бо він хотів дістатися „до 40 ліг демона". Служителі церков у Вайнленді, що нараховує майже 50 000 населення, не знали про засновану молоддю „Сатанинську лігу" та „відправи" в лісі.

З ЧЕРВОНОГО КИТАЮ ПОВЕРНУВСЯ міністер торгівлі Канади Жан Лук Пепін. Він повідомив, що він „надзвичайно захоплений" великими перспективами розвитку канадійсько - комунокитайської торгівлі. Канада налагодила дипломатичні відносини з комуністичним Китаєм.

ТРИ АСТРОНАВТИ З „АПОЛЛО" РОЗПОЧАЛИ ТРИТИЖНЕВИЙ період ізоляції, щоб не піддатись інфекції чи недузі. Практично за цей час вони будуть бачитися з однією сотнею обслуговуючого медичного і технічного персоналу. Запуск космічного корабля „Аполло" до Місяця призначений з Кейп Кеннеді на 26-те липня.

У НЮ ЙОРКУ РОЗВЕЛОСЯ СТІЛЬКИ ПРОФЕСІЙНИХ проституток, що поліція почала їх заарештовувати й не випускати на свободу за кавцією, бо вони найбільше сприяють поширенню венеричних хвороб. За торгівлю тілом карають до 3-х місяців тюрми і 500 долярів.

У СВІТІ

АВСТРІЙСЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ БУДЕ розв'язаний і нові вибори відбудуться восени цього року, дармащо теперішній парлямент міг був залишитися до 1974 р. Але соціялістичний канцлер Бруно Крейске заявив, що теперішня неясна ситуація паралізує політичну активність і тому він відкликається до виборців. У виборах 1970 р. Соціял - демократична партія здобула 81 мандат, консерватавна Народна партія 78 і права Партія волі 8 мандатів. Соціял - демократи зблькувались з Партією волі, дармащо вона насправді неонацистська. Той союз породив невдоволення в рядах соціялістів.

БРИТІЙСЬКИЙ УРЯД РІШУЧЕ ЗАПЕРЕЧИВ, наче б члени британської амбасади у столиці Іраку Багдаді були причетні до якоїсь шпигунської роботи. Лівий уряд Іраку наказав був спершу двом членам британської амбасади — першому секретареві та летунському атташе — виїхати до 24-ох годин, а через день додав до них ще й економічного секретаря амбасади, закинувши їм „діяльність несумісну із статутом дипломата".

СОВЄТИ ХОЧУТЬ використати факт, що прем'єром на Мальті став соціяліст Дон Мінтоф, який зразу же заборонив воєнним кораблям членських держав Атлантійського Союзу (НАТО) в'їздити до портів Мальти. Совєтський амбасадор в Британії, Міхаїл Смірновський, негайно полетів на Мальту, щоб старатися за влаштування на Мальті, колишній морській фортеці Британії, бази для совєтської морської фльоти на Середземному морі.

ГРЕЦЬКИЙ УРЯД МАЄ гострий конфлікт з президентом Кіпру, православним архиєпископом Макаріосом, також греком. Греція договорилася з Туреччиною щодо полагоди затяжного спору між грецькою більшістю на Кіпрі та турецькою національною меншиною, але Макаріос не хоче піти на ті поступки кіпрським туркам, на які погодився грецький уряд. Макаріос, щоб скріпити свою політичну позицію, звернувся за підтримкою до Москви, якій залежить на розсваренні членських держав Атлантійського Союзу (НАТО): Туреччина і Греція є членами НАТО і альянтська дипломатія діяла в тому напрямку, щоб їх замирити.

ДО ІЗРАЇЛЮ ПРИЇДЕ з відвідинами західньо - німецький міністер закордонних справ Вальтер Шеель. Це буде вперше візита такого високого представника Західньої Німеччини в Ізраїлі і ізраїльська преса присвячує цій події багато уваги. Формально Шеель ревізитує ізраїльського міністра закордонних справ Аббу Ебана, який приїздив до Західньої Німеччини, але фактично — твердять газети — Шеель буде впродовж своєї 4-денної візити нараджуватися з ізраїльськими лідерами про можливості ізраїльсько - арабського замирення. Західня Німеччина має добрі зв'язки з арабськими державами, хоч насправді своїми грішми, що їх заплатила титулом відшкодування за гітлерські злочини, вможливила Ізраїлеві економічну відбудову.

У Філядельфії починається нова українська Радіопрограма

Філядельфія, Па. — В неділю, 11-го липня, о годині 2.05 по полудні у Філядельфії на радіостації WPEN FM зачне свою щотижневу передачу нова радіогодина „Голос Мирян", — по-англійськи: "The Voice of the Ukrainian Community." Цю програму вестиме відділ Т-ва за патріярхальний устрій Української Католицької Церкви, а оплачуватимуть її деякі підприємці та поодинокі громадяни-прихильники Т-ва. Управа Товариства вибрала комісію для господарських і технічних справ передачі і другу комісію — редакційну. Редакція радіопрограми має в пляні подавати громадянству вісті і коментарі та інформувати його про події з церковного життя, що в сучасних умовах, при існуючих трьох українських радіопередачах, тяжко було осягнути. Програма включатиме також передачі англійською мовою для англомовних слухачів. Програму „Голос Мирян" можна слухати в околиці Філядельфії радіюсом принайменше 50 миль із станції WPEN-FM на хвилях 102.9 — кожної неділі о год. 2.05 по полудні.

Українки взяли участь у Конвенції Федерації Жіночих Клюбів

Піттсбург, Па. — В днях 6 - 10 червня відбулася тут 80-та з черги конвенція Генеральної Федерації Жіночих Клюбів. Це є найбільша американська федерація жіночих клюбів, яка нараховує понад 11 мільйонів членок в ЗСА і поза її межами, в різних країнах світу. На цій конвенції було 1 260 зареєстрованих делеґаток з усіх стейтів ЗСА, включно з Аляскою, та 20-ти країн світу і організацій в екзилю (українки, естонки, литовки, лотишки). Крім цього, було ще багато зареєстрованих гостей, які брали участь в деяких сесіях та бенкетах.

Цьогорічна конвенція відбувалася під гаслом: „Акція за краще довкілля". Гасло дуже на часі, бо цілий світ тривожиться проблемою довкілля, яке все більше і більше стає невідповідним для людини. Зорганізоване жіноцтво мало нагоду заслухати ряд цікавих доповідей від осіб, які займаються ділянкою покращання оточення, серед якого живемо. Наприклад, п. В. Рюкелсгаве, адміністратор федеральної Агенції для Охорони Довкілля, говорив про конечність піддержки законодавства в справі контролі занечищування повітря і води. Пані П. Ігнаціюс, президентка організації „Консерн, Інк", говорила на тему: „Жінки зацікавлені і стурбовані довкіллям", в якій ствердила, що жінки, як консументи, повинні звертати увагу на продукти, які вони купують, на газоліну, на засоби для чищення насікомих і подібне.

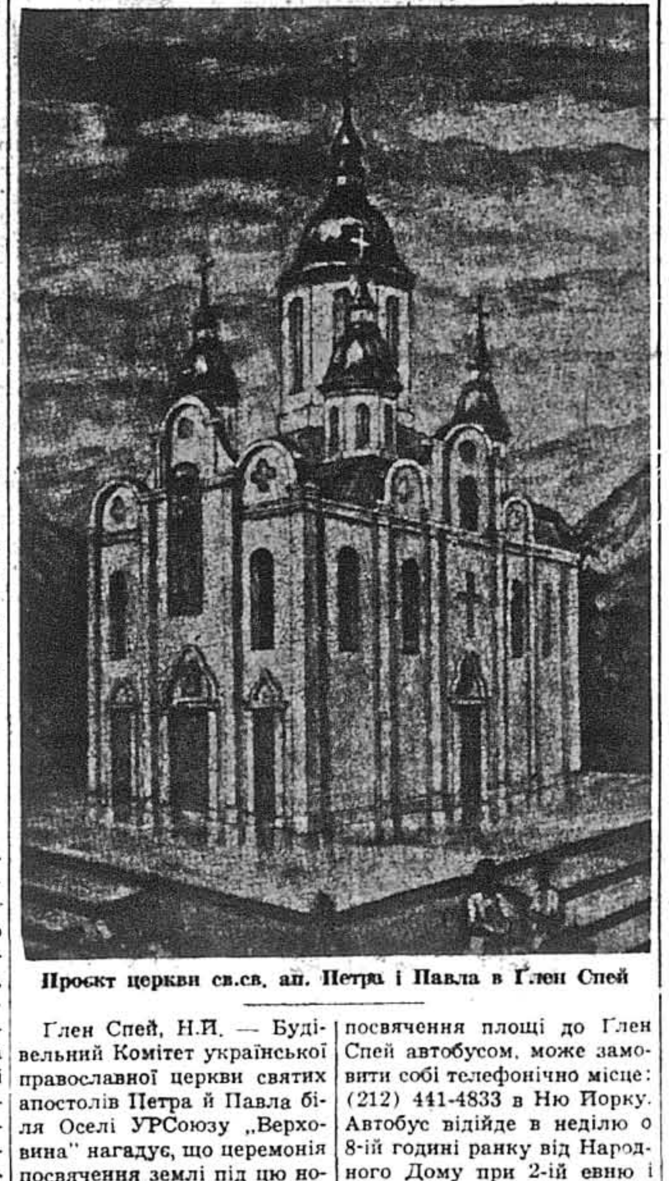
Одною з найцікавіших була доповідь п. Ф. Шекспіра, директора Федерального Бюра Інформацій, в якій він накреслив економічний зріст різних країн і ролю, яку в цьому повинна відограти сьогодні Америка. Він вказав також на політичну ситуацію в світі, говорив про

(Закінчення на стор. 8-ій)

Білий Дім наказав складення реєстру осіб, які мають до діла із засекреченими документами

Сан Клементе, Каліфорнія. — Білий Дім доручив урядовим установам й аґенціям скласти докладний реєстр осіб, які мають до діла чи й тільки доступ до країне засекречених документів. Видано це доручення у зв'язку з довірочним меморандумом до керівників цих установ і аґенцій, що його приготовив на основі директиви президента Ніксона ген. Александер М. Гейґ, заступник Президентового асистента для справ національної безпеки. Подробиці меморандуму, про видання якого з датою 30 червня ц.р. повідомив столичний щоденник „Вашинґтон Пост", залишаються невідомими. Відомо тільки, що всі урядові установи й аґенції мали б скласти реєстри допущених до засекречених матеріялів осіб найдалі до 11 липня ц.р. Департамент оборони почав уже складення такого реєстру, згідно з дорученням секретаря Лерда ще кілька днів тому. В журналістичних колах сумніваються, чи вдасться провести цю реєстрацію до визначеного реченця, бо ніхто в уряді не знає докладно, скільки осіб диспонують т. зв. „секюріті кліренс", тобто правом мати до діла із секретними документами і справами. Таких осіб є багато тисяч, зокрема ж між військовиками, службовцями Білого Дому, Центральної Розвідчої Аґенції, державного департаменту та інших департаментів і навіть між працівниками корпорацій і підприємств, які виконують різні роботи й доручення урядових установ.

Цієї неділі посвятять землю під православну церкву в Ґлен Спей

Проєкт церкви св.св. ап. Петра і Павла в Ґлен Спей

Ґлен Спей, Н.Й. — Будівельний Комітет української православної церкви святих апостолів Петра й Павла біля Оселі УРСоюзу „Верховина" нагадує, що церемонія посвячення землі під цю нову святиню відбудеться вже цієї неділі, 11-го липня, в 11-ій годині ранку. Після Богослуження — пікнік. Хто бажає поїхати на урочисте посвячення площі до Ґлен Спей автобусом, може замовити собі телефонічно місце: (212) 441-4833 в Ню Йорку. Автобус відійде в неділю о 8-ій годині ранку від Народного Дому при 2-ій евню і 9-та вулиця в Ню Йорку. Церква святих апостолів Петра й Павла буде збудована в стилі змодернізованого козацького барокко.

Проф. Омелян Пріцак досліджує турецькі джерела до історії України

Проф. д-р О. Пріцак

Кембридж. — Хоч в цьогорічному побуті в Туреччині академік проф. д-р Омелян Пріцак рішив концентруватися на бібліотеках Істамбулу (у зв'язку з підготовкою до друку його монографії про початки Руси), він прийняв запрошення визначного турецького історика Халіль Інальджика, професора османської історії Анкарського університету, і заїхав 9 червня ц. р. на три дні до Анкари. Тут в деталях обговорено справу реалізації видання турецьких джерел до історії України, включаючи історію кримського ханату (1440-1783), та його зв'язків з Україною і Туреччиною. Акад. Пріцак перевів розмови з ректором Анкарського університету Тахсін Озґучем, деканом філософічного факультету Шерефеттін Тураном, науковим секретарем турецького історичного товариства Улуґ Іґдеміром, директором Інституту турецької культури проф. Ахмед Тімуром.

Укладено плян видань і рішено видати в першу чергу документи економічно-політичного характеру. Вже в 1972 р. повинні бути вилотовленні для Гарвардської Серії Українських Студій такі перводжерела: 1) Митні книги кримського порту Кафа із 1487 р., 2) Митні книги портів Кілія і Аккерман з першого десятиріччя 16 ст. В обох випадках йдеться про унікальної вартости документи для історії світової економіки. Обі книги є найстаршими збереженими документами того типу для Чорноморського басейну. 3) Після Бучацького миру в 1672 р. Османська ад-

(Закінчення на стор. 7-ій)

Відновлено переговори між ЗСА і СССР про обмеження стратеґічної зброї

Гельсинки. — До Гельсинок у Фінляндії прибув у минулий вівторок голова американської делеґації Джеральд Смит, а наступного дня голова совєтської делеґації Владимір Семйонов, щоб відновити переговори про обмеження різних родів стратеґічної зброї. Ці переговори розпочалися більш, як півтори року тому в Гельсинках і від того часу велися напереміну в тій столиці Фінляндії та у Відні. Четверта „тура" переговорів у Відні закінчилась 28 травня ц. р., а нова була визначена на четвер 8 липня ц. р. у Гельсинках. Владимір Семйонов заявив, що він дістав „ясні вказівки працювати конструктивно", „щоб осягнути конкретні результати. Висловлюю надію, що це бажання є обосторонне та що воно допоможе нам змагати до осягнення намічених цілей". В тому самому дні московська „Правда" в довшій статті заповіла, що існують „добрі шанси" осягнути порозуміння з Америкою щодо обмеження дефензивної зброї, головно щодо протиракетних ракет, за американською термінологією „ЕйБіЕм" „Антібаллістикс Міссайлс", за американською оборонною програмою „Сейфґарду". Та американська програма була відповіддю на встановлювання довкола Москви й інших великих міст в СССР позицій для протиракетних ракет.

В Румунії заповідають відворот від західньої культури

Букарешт. — Румунський президент Ніколяй Чеушеску виготовив на 9-ох сторінках директиви, як поборювати „буржуазні впливи" на румунське життя. Очевидно, Екзекутива Центрального Комітету румунської компартії схвалила й проголосила ті директиви. Вони таврують „космополітизм" і „паразитизм", які ніби втискаються в румунську культуру і закликають однаково до заборони продажу алькоголю в усіх домівках для молоді, як і до посилення пропаґанди по лінії „корисности культури для соціялізму". „Мистецтво мусить служити народові, батьківщині і соціялістичному суспільству". Космополітські тенденції — кажеться у тому декреті — приходять до Румунії з фільмами, платівками, операми й балетами, запозичуваними від „капіталістів". Декрет закликає до більшого сприяння румунському народному репертуарові в театрах та до прогнання з кінотеатрів фільмів, які сповнені злочинів й вульгарности та популяризують „буржуазний спосіб життя". Заповіджено посилення політичного перевишколу в середніх і високих школах. Ніколяй Чеушеску, який здобув собі опінію противника совєтської політичної і економічної суприматії та поступової людини супроти зв'язків з Заходом, був довший час в минулому місяці в Комуністичному Китаї і на нього, здається, зробили глибоке враження реформи, заведені китайськими комуністами в ділянці виховання молоді після закінчення „культурної революції".

15 поляків арештували за замір вибрати свободу

Варшава. — Польський уряд виявив, що 15 польських туристів, які поїхали були до Юґославії, старалися втекти на Захід. Юґославська поліція арештувала їх недалеко австрійського кордону. Їх судили й покарали в Юґославії та видали Польщі для дальшого покарання. Це сталося після того, як 28 польських туристів в Юґославії, усі з Лодзі, зголосились були в прикордонному італійському містечку і просили дати їм політичний азиль. Це збільшило число поляків, які в цьому році втекли до Італії почерез Юґославію, до 63-ох осіб. У Польщі легше дістати візу до будь-котрої комуністичної країни, як до західньої і хоч Юґославія не є членом так званого Варшавського пакту, який охоплює СССР і його сателітів, проте польські власті не робили трудноців з видачею пашпортів на виїзд до Юґославії, до якої належить прегарне узбережжя над Адрійським морем. Оприлюднення вістки про ударемнений плян втечі 15-ох поляків з Юґославії каже здогадуватись, що польські власті будуть надалі робити трудноці з видачею пашпортів також до Юґославії.

Довголітній в'язень Михайло Сорока помер у концентраційному таборі в Мордовії

Сл. п. Михайло Сорока
(Фото з часу перебування в концтаборі)

Ню Йорк. — За інформаціями, одержаними В-вом „Сучасність", дня 16 червня ц.р. помер в одному із виправно - трудових таборів Мордовської АССР в районі Озерни від серцевого удару, на 60-ому році життя, сл п. Михайло Сорока — довголітній український в'язень совєтських тюрем і концентраційних таборів. За професією інженер-архітект, Михайло Сорока був арештований вперше органами НКВД 1940 р. у Львові в час масових арештів і винищування української інтеліґенції на ЗУЗ, і засуджений на вісім років ув'язнення. Відбувши останню частину присуду в концтаборах Воркути, М. Сорока був звільнений 1948 р. і повернувся до Львова. Протеж, уже наступного року його арештували вдруге і заслали до Красноярського краю. В 1952 році М. Сороку поставлено знову в стан обвинувачення за те, що він, перебуваючи в концтаборах Воркути, мав брати участь в підпільній організації українських політичних в'язнів, яка визнавала програму самостійної України. В днях 9 до 16 вересня 1953 року відбувся суд на Сорокою і іншими українськими в'язнями, на якому Сороку і двох інших засудили до кари смерти. Пізніше, цю кару замінили йому на 25-річне ув'язнення. Таким чином Сорока мав вийти на волю в 1978 році, після відбуття двох присудів впродовж 33 років ув'язнення. Серцева недуга, якою він хворів від довшого часу, закрила перед ним цю можливість.

Сл.п. Михайло Сорока визначався особливо сильним

(Закінчення на стор. 7-ій)

Збірник документів про фермент в Україні появився у видавництві Мекміллена

Лондон, Велика Британія. — У великому британсько-американському видавництві Мекміллена вийшов окремим книжковим виданням англійською мовою п. н. "Ferment in the Ukraine" збірник документів і матеріялів про фермент в Україні, зредаґований Майкелом Бравном і з передмовою відомого британського публіциста Макса Гайварда. В першому розділі цього важливого для інформації західнього світу видання, попередженому передмовою Івана Світличного, зібрані документи до відомої справи українських юристів з 1961 року, в тому числі Л. Лук'яненка, І. Кандиби та інших. У другій частині п.н. „Голося з таборів примусової праці" подані звернення засуджених українських інтелектуалістів Михайла Масютка і Михайла Гориня до судових й адміністраційних органів УССР. В третьому розділі надрукований у цілості відомий „Репортаж із заповідника ім. Берії", що його автором мав бути Валентин Мороз, і в четвертому — документи до справи Чорновола. У п'ятому останньому розділі п.н. „Наслідки" зібрані матеріяли й документи зв'язані з подіями 1960-их років в Україні, в тому числі урядові повідомлення, звернення до міжнародних установ, відклики до совєтського уряду і партії, як також виступи режимних літераторів із засудженням репресованих режимом діячів культури і мистецтва. Завершується цей збірник матеріялів зверненням М. Гориня, І. Кандиби і Л. Лук'яненка до Комісії оборони прав людини в ОН. Крім короткої передмови М. Гайварда надруковані документи попереджує ще 28-сторінкова передмова редактора видання М. Бравна, із ґрунтовним з'ясуванням тла, умов і розвитку подій, зв'язаних з рухом в Україні. Опубліковано названий збірник з дуже основним науковим апаратом, численними примітками й відсиланнями, з окремим реєстром політичних в'язнів і даними про них, їхні процеси й вироки, починаючи з 1940 року аж по 1970 р. к. вибраною бібліографією англійською мовою та списком неопублікованих в Українській ССР захалявних писань українських інтелектуалістів, як також із докладним індексом імен. Вміщені в книжці також три карти: України, Мордовської АССР та системи виправно-трудових таборів Дубровлаг. В супровідному повідомленні видавництва сказано, що чистий прибуток із продажу цієї книжки буде використаний для добра згаданих у книжці „в'язнів сумління" через організацію Міжнародна Амнестія.

Московські аґенти хотіли викрасти в Швеції неповоротця до Совєтського Союзу

Міхаїл Якушін

Стокгольм. — Минулого місяця до Швеції прибула совєтська команда атлетів, і з ними перекладач, молода людина, яка тільки й мріяла про таку нагоду — він залишився у Швеції, як політичний неповоротець. Але аґенти КГБ із совєтської амбасади в Стокгольмі вислідили його і 6-го липня накинулись на пішоході та хотіли затягти в своє авто. Політичний неповоротець, Міхаїл Якушін, 34 роки, боронився, збіглись люди й поліція: два совєтські напасники втекли, а шофер в авті забарився. Поліція хотіла заарештувати шофера, та він несподівано показав дипломатичний пашпорт і поїхав, бо закордонного дипломата не можна заарештувати. Неповоротець до СССР прийшов на поліційну дільницю й попрохав права на політичний притулок, вибираючи добровільно шлях еміґранта, аніж шлях до „родіни".

ЄВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Масакра на шляхах

Це вже така пресумна традиція в Америці, що на кожний „великий вікенд", себто три вільні від праці дні напереломі двох тижнів, гинуть на шляхах сотні осіб в автомобільних катастрофах. В минулому році на свято 4-го липня згинуло 520 осіб. У цьому році від 6-ої години вечора в минулу п'ятницю до півночі з понеділька на вівторок було вбитих 638 осіб, побивши рекорд 611 убитих у 1969 році. В автомобільних катастрофах в ЗСА гинуть щороку пересічно по 50.000 осіб, себто більше, як за 10 років В'єтнамської війни згинуло на тамошніх бойовищах.

Заклики властей до розсудку мотористів, удосконалювання автомобілів по лінії їх безпеки, загострені кари проти порушників приписів щодо їзди — все воно, може, в якійсь мірі впливає на поменшування числа катастроф. Проте, щораз більше число автомобілів на американських шляхах і людська легкодушність, якої не всилі викорінити ніякі розпорядки, спричинюють далі щорічне криваве жниво. Надмірна швидкість їзди, гін до ризиканства та брак досвіду у водіїв у віці 17-22 років та керування автом у підхмеленому стані — це три найголовніші причини катастроф. Велика частина обережних і добрих водіїв падуть жертвою своїх інколи таки злочинних змоторизованих сусідів.

Автомобільні катастрофи бувають у всьому світі. Найменше їх в Совєтському Союзі, де все ще треба ждати роками „у черзі" на замовлене авто. Але, наприклад, в Австрії було стільки автомобільних випадків, що введено там особливо суворі приписи й суворі кари за їх порушування. Сумна специяльність американців — поспіх, який проявляється у щоденному житті, є головною причиною збільшених катастроф у „великі вікенди": вже в п'ятницю пополудні мільйони авт сунуть з кожного великого американського міста в „край" — у гори, над море, над озеро, до літнищ, до приятелів в принадній околиці. Женуть, щоб мерщій вихопитись з міського муравлища. Психологічно зрозуміло, але нерозумно, коли вимоги безпеки диктують „кпапитись повільно", поводитись спокійно.

Людської вдачі не змінити ніякими законами. Але треба таки промовляти до людського розуму: краще „спізнитися" до цілі на кілька годин, як „приспішити" свою смерть на десятки років.

Світовий День Кооперації

Здається, навіть всюдисущий „Ню Йорк Таймс" проминув мовчанкою незвичайне свято — Світовий День Кооперації. Його офіційно відзначали в СССР і країнах-сателітах дня 3-го липня 1971 р. У Москві відбулася „святкова нарада" кооператорів СССР, які говорили, що вони об'єднують 60 мільйонів громадян і що за „минулу п'ятирічку товарооборот зріс на 51 відсоток". За інформацією „Правди" з 3-го липня, на совєтській території в 1970 р. лише по селах було відкрито 500 універсальних магазинів і торговельних центрів. Це звучить аж надто скромно на понад 200 мільйонів мешканців в СССР, але ще скромніше, коли згадаємо, що в багатьох випадках фінансують будування тих „універмагів" самі колгоспники, сподіваючись, що коли буде магазин — будуть і товари.

Тим часом, совєтська кооперація давно перетворилась із вільної форми співпраці людей задля розвитку економіки й культури — у форму державної експлуатації покупців та контролі над ринком. Там, де диктатура, не може бути вільної співпраці між людьми, що мають спільні зацікавлення, а саме така співпраця лежить в основі кожної кооперації. Держава в СССР встановлює згори ціни на товари, забороняє кооперації платити за заготовлені селянами продукти вище, ніж це було б можливе, щоб не дати колгоспному селянству змоги „дійти до копійки". З наказу, і то не міністерства торгівлі, а партійно - політичних органів, у Совєтському Союзі можуть зникнути з полиць усі важливі товари, або ж можуть з'явитись на полицях, як це завжди буває напередодні совєтських „свят", як жовтневої революції, дня совєтської конституції тощо. Все, що стосується імперського СССР, однаковою мірою відноситься і до України.

Український народ віддавна знає багато форм кооперативної співпраці для загального добра: стародавні общини, валки чумаків, групи заробітчан і т. д. У новіших часах українська кооперація відіграла велику ролю за УНР, а перед другою світовою війною в Галичині. У ЗСА тепер діє Товариство Українських Кооператив, що охоплює 14 одиниць з 12 міст. Вони, хоч і з якими скромними засобами, мають право відзначати Світовий День Кооперації, а не СССР, де кооперацію зліквідовано.

СПРАВА ПОМІСНОСТИ УКЦЕРКВИ

Звідомлення з побуту Митрополита Максима Германюка в Римі

Вінніпеґ. — Місцевий український католицький тижневик „Поступ", що вважається органом Митрополії Української Католицької Церкви в Канаді, надрукував у своєму виданні з 4-го липня 1971 та за підписом свого редактора о. С. І., таке звідомлення із недавної поїздки, побуту і розмов Митрополита Максима Германюка в Римі:

(о. С. І.). — В четвер, 24 червня ц. р. в літній Архиєпархіяльній Оселі „Український Парк" Митрополит Кир Максим Германюк мав конференцію із священиками Вінніпезької Архиєпархії з приводу їх річних реколекцій.

На початку своєї довгої промови Митрополит висловив жаль, що не міг відбути цих реколекцій разом із священиками, як це робив попередніми роками, з цієї причини, що від 6 до 23 червня він перебував в Европі, де брав участь у спільних нарадах представників Католицької Церкви з представниками Світової Ради Церков у Німеччині, а відтак був у Римі в справах нашої Церкви.

Як відомо, від самого початку створення Секретаріяту Християнської Єдности Кир Максим, єдиний представник Східніх Церков, є там постійним членом, є він теж членом Комісії Католицької Церкви й Світової Ради Церков і бере завжди активну участь у всіх їх нарадах і конференціях. Головою Секретаріяту був колись Кардинал Беа, а тепер є кардинал Віллебрандс.

Спільні наради тривали від 7-го до 12-го червня в містечку Бернгейзер Форст біля Штутгарту. Одною з головних справ була справа расизму і справа прав людини. В дискусії Митрополит Кир Максим пригадав приявним представникам Церков, що большевики знищили Українську Католицьку Церкву та переслідують ще й тепер греко - католиків в Чехо - Словаччині, Болгарії і Румунії. Російську Православну Церкву на цих нарадах репрезентував білорус протоієрей Віталій Боровой. Докладніше про ці наради Митрополит говорив через Ватиканську радіостанцію в Україну.

Від 12 червня Митрополит Кир Максим перебував у Римі, щоб полагодити справи нашої Церкви у зв'язку з прибуттям Верховного Архиєпископа до Канади та відбуття Синоду.

В першій мірі Митрополит Кир Максим зустрівся з Верховним Архиєпископом Кир Йосифом і спільно обговорили вони плян дії і програму авдієнції і почалося „хожденіє по мукам" — як висловився Митрополит, бо не так легко дістатися на приватні авдієнції, зокрема до Святішого Отця, в гарячі дні італійського літа... Перед одержанням авдієнції у Святішого Отця, Митрополит відбув довшу розмову з кардиналом Фюрстенберґом у Східній Конґреґації.

Головним предметом розмови була справа заборони Верховному Архиєпископові прибути до Канади. Кардинал Фюрстенберґ сказав, що кардинали, які живуть у Римі, творять Папське консиліюм і кожний з цих кардиналів, що на довший час хоче опустити Рим, мусить мати дозвіл від Папи. Трудність зайшла не так у самому дозволі на виїзд Верховного Архиєпископа до Канади, як радше питання відбуття Синоду. Митрополит Кир Максим ще раз зачав пригадувати кардиналові Фюрстенберґові права нашої Церкви на синодальний устрій та що Верховний Архиєпископ, який має майже патріярші права, має повне право скликати свої Архиєпископські Синоди, як це роблять другі Східні Церкви, і на це не потрібно дозволу Папи, ані не потрібно предкладати Папі програму Синоду, бо цього навіть не роблять латинські національні Є п и с копські Конференції.

Після довших речевих арґументів Митрополита Кир Максима, кард. Фюрстенберґ висловився: „... Про ті речі можна дискутувати". Важливий є цей вираз, коли йде про дотеперішнє становище Східньої Конґреґації, яка не допускала навіть до дискусії на цю тему, мовляв, що це противиться канонічному праву (справа нашого Синоду і Патріярхату).

Дня 16 червня Митрополит Кир Максим мав побачення із Св. Отцем Павлом VI і представив усно пекучі потреби нашої Церкви. Крім цього, Митрополит вручив Папі меморандум, у якому докладніше з'ясовані важливіші проблеми нашої Церкви. Згадано про конечність відбуття Архиєпископського Синоду та потребу патріярхального устрою для нашої Церкви. Святіший Отець, вислухавши Митрополита, між іншим сказав: ... Та ви ж знаєте, що я ваш приятель, я приятель Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа, поздоровіть його від мене; я приятель вашого українського народу, і благословлю його. Я роблю все, що можу, щоб прийти з поміччю вашій Церкві...

Довшу розмову мав Митрополит Кир Максим з кардиналом Віллебрандсом, головою Секретаріяту Християнської Єдности. Коли проблеми нашої Церкви будуть прихильно і позитивно полагоджені, то це буде помічним для цілости акції, якою займається Секретаріят Християнської Єдности. І тому кардинал Віллебрандс зрозумів це і почав прихильно ставитися до потреб нашої Церкви, а саме, щоб наша Церква мала синодальний устрій під проводом Верховного Архиєпископа Кир Йосифа.

За ввесь час побуту в Римі

(Закінчення на стор. 7-ій)

Леонід Полтава

ОРЕЛ І ТРИЗУБ

(2)

„Повстанем, бо душа повстане!"

Ці грозові слова хворої й мужньої Лесі Українки немов висіли в розпеченому повітрі над Сумівською оселею, коли під звуки оркестри і короткі маршові команди для організованого членства СУМА прапороносці й вінконосці вишиковувались на площі перед Пам'ятником Героям, де на площадці зайняла місце оркестра „Батурин", а в Президії зайняли місця отець Криницький, о. Володимир Базилевський, д-р Степан Галамай від ОУВфронту, мґр І. Винник — ООЧСУ, Мирослава Ласовська — Об'єднання Жінок ОЧСУ, д-р В. Омельченко — УВАН, інж. Івашків — Т-во Укр. Інженерів Америки, Квітка Семанишин — СУСТА, мґр С. Хемич — Гарвардський Центр Українських Студій, ред. С. Женецький — СУЖА, ред. Л. Полтава — АДУК і представник „Свободи", М. Ковальчин — Т-во бувших Вояків УПА ім. ген. - хор. Т. Чупринки, адв. Р Гуглевич — Об'єднаний Комітет Ню Йорку, Відділ УККА, президент СКВУ і екзекутивний віцепрезидент УККА, головний предсідник УНСоюзу И. Лисогір, секретар СКВУ ред. І. Білинський, проф. І. Телюк, віце - президент УГВР проф. І. Вовчук, сотн. Білий і козак П. Данило — Т-во ім. полк. Болбочана, мґр Є. Гановський — СУМА, А. Лозинський — ТУСМ, старшина УПА Л. Футала — від УККА, старш. УПА М. Климко — від Капітули Золотого Хреста УПА, інж. М. Шпонтак — ПАБНА, майор Б. Лисяк і пор. М. Скальчук — Перша Українська Дивізія УНА...

Гримить Американський Гимн, гимн вільної могутньої Держави, яка сама постала з колишньої колонії. Американський прапор з державним орлом гордо підноситься на лівій щоглі на Горі Слави — Пам'ятнику Героям. Ця держава започаткувала відзначування Тижня Поневолених Націй (з неділі 18 липня) і прирекла відзначати його доти, доки будуть такі поневолені народи, як Україна, а своєю могутністю вільна Америка сприяє визвольному процесові. Маестро В. Кардаш подає знак своїм хористам і і велично, маєстатично розгортається в небі, немов синьо - жовтий прапор Національно - Християнської України, наш гимн „Ще не вмерла Україна". Програмою провадить мґр Іван Винник. „30 літ тому Україна знову проголосила відновлення своєї державности", говорить він і зазначає в кінці короткої промови, що святкована нині Річниця — це дороговказ нам на майбутнє.

Складають вінки... Їх несуть по-троє під звуки оркестри. Несуть сивоголові друзі, несуть жінки - українки, несуть студенти, сумівська молодь... Ціла картина немов приречення, клятва, що буде так, як вирішено: „Здобудеш — або загинеш у боротьбі за Неї". Вінками з написами „Слава Героям" і подібними обтулено п'єдестали пам'ятників Симонові Петлюрі, Євгенові К о н о вальцеві, Степанові Бандері, Тарасові Чупринці-Шухевичеві, в и к о нання скульптора і бійця УПА Михайла Черешньовського. Вони невмирущі, доки їхні ідеї житимуть у наших серцях.

Чути між людьми тихі розмови — шкодування, що на це Свято не зміг прибути колишній прем'єр Українського Правління Ярослав Стецько, Провідник ОУН і Президент ЦК АБН. В однохвилинній мовчанці завмерли старші і молодь, коли під час Апелю - Салюту Поляглим Героям, що ним проводив М. Ковальчин, говорила за всіх ,лише промовиста жалобна і героїчна, сурма, а 29 прапорів Революційної ОУН, ООЧСУ та ОЖ ОЧСУ з їх багатьма Відділами, Комбатантів, Вояків УПА, та ін. організацій схилились у задумі до землі... вільної ділянки української землі в Америці...

Погляд спиняється на вінках. Вінки дубові, вінки з квітів, з рож, з калини... Вінки, освячені любов'ю до України, до її найкращого цвіту — Вояків Соборної Армії УНР, учасників Похідних Груп, Вояків і Старшин УПА, які загинули в боротьбі, або ще й нині караються та не каються, по московських сибірах, спільно з новою надією України Валентином Морозом, Опанасом Заливахою та багатьма іншими героями української національної думки, культури і чину в обставинах окупації.

Виступи промовців

Зібраних на площі, яку немилосердно обпікало сонце (частина з-поміж старших не витримували спеки і йшли далі, в затінок дерев, де було добре чути промови й виступи „Батурина" й „Жайворонків" завдяки системі гучномовців), привітав від Світового Конґресу Вільних Українців та Екзекутиви УККА головний предсідник УНСоюзу Йосип Лисогір. Він провів паралелю між Святом Державности в ЗСА, що саме відзначалось, і цим Святом боротьби й надії на здобуття Державности України, Святом, що розпочалось 22 січня понад 50 літ тому в Києві, продовжилось 30 червня 1941 року у Львові і — коли не опустимо рук, — дійде нарешті до золотоверхого Києва! Із щирим привітом виступив від ОУВФронту мґр Євген Гановський, голова Головної Управи СУМА, керівник кількатисячної молодої „армії" України. Вона ніби в далекому запіллі, але нині на змалілому земному ґльобі вже немає запілля — фронти боротьби з Москвою проходять всюди.

Головну промову виголосив відомий громадсько-політичний діяч, д-р Степан Галамай. Актом 30-го червня 1941 року Україна показала світові, сказав доповідач, що вона вміє самостійно мислити і вміє ставити ставку на власні сили, а не випрохувати ласки у „когось". Акт 30-го червня 1941 року у Львові, коли волею українського народу, при підтримці Українських Церков, Революційна ОУН, спираючись на найширші прошарки громадянства, проголосила — всупереч намірам чорного Берліну й червоної Москви — відновлення Державної Незалежности, був підготований попередніми роками затяжної й важкої боротьби у всіх її формах, був підготований і українськими письменниками - патріотами, як Леся Українка. Організації У к р аїнського Визвольного Фронту ніколи не складуть рук у цій боротьбі, працюючи кожний

(Закінчення на стор 8-ій)

Пантелеймон Ковалів

ЗБІРНИК СТАТТЕЙ В. ЯНОВА

Український Вільний Університет (УВУ) недавно видав із серії „Монографії", ч. 16, працю Володимира Янова п. н. „Студії та матеріяли до новішої історії" з передмовою Н. Полонської - Василенко. Ціла праця, що обіймає 341 стор., складається з трьох великих розділів: 1. Студії з сучасної української історії. 2. Матеріяли до історії сучасних установ в діяспорі. 3. Бібліографія наукових писань В. Янова. В кінці книжки подано список ілюстрацій.

Як видно з передмови, вихід названої праці В. Янова зв'язаний з його 60-річчям з дня народження, яке не могло бути відзначене через переобтяження працею Ювілянта іншою працею в університеті, але це монументальне видання є ніби завершенням його Ювілею.

Першою статтею чи першим розділом збірника є „Нарис історії Українського Богословського Товариства", де подано докладно походження Товариства та його причини: скупчення у Львові молодих священиків, які були зацікавлені богословськими проблемами; небезпека, яка загрожувала Українській Католицькій Церкві збоку латинізації та атеїзму. Автор змальовує картину розвитку Товариства та його праці, як: наукові доповіді, видавнича діяльність тощо.

У цьому ж розділі подано історіографічну довідку про пок. Олександра Шульгина, його діяльність як дипломата. Цим автор вказує місце О. Шульгина в українській історіографії, яке здобув він своєю невтомною працею цілого свого життя.

З історіографією О. Шульгина зв'язана стаття В. Янова, присвячена міжнародній Вільній Академії Наук у Парижі. Це — нарис з історії української еміграції в Парижі. Тут подано список доповідей, список її членів, переважно українців, що тепер разкинені по світі.

В цьому ж розділі згадується й про значення „Просвіти" в історії України та участь студентства в культурно - освітньому житті українців Галичини. „Просвіта" виявила динаміку, намагаючись „заступити державу й статися предвісником держави". Всі організації Галичини йшли від „Просвіти", тому й названо її „Матір'ю-Просвітою".

Щождо ролі студентства в культурному будівництві, то вона незаперечна. Автор підкреслює заслуги галицької молоді, що перевищують діяльність молоді по той бік Збруча.

В другому розділі автор спиняється докладно на діяльності українських установ на еміграції, підкреслюючи насамперед ролю УВУ. Цьому питанню присвячено дві статті, які дають вичерпну історію УВУ за певної доби.

Виховна роля УВУ близько межує з ролею студентських організацій в краю. Тут об'єдналася молодь Галичини з молоддю Наддніпрянщини, щоб спільно будувати культуру українського народу, соборну культуру. Тут відзначається зокрема видатна подія УВУ, як надання почесного докторату Кардиналові Йосифові Сліпому. Тут же подається звіт з діяльности УВУ за час 27. IV. 1968 - 15. VII. 1970.

Матеріяли з життя Українського Християнського Руху (УХР) мають переважно інформативно - документальне значення. Тут подається три матеріяли: 1. Спільне звернення українців у вільному світі в зв'язку з релігійним переслідуванням на Україні. Зібрано підписи від 143 організацій в 16-ти країнах, разом 239 підписів, що становлять цінності як солідарність, як документ цієї доби. 2. Таке ж значення мають документи акцій французьких інтелектуалів за звільнення Митрополита Йосифа Сліпого. 3. Нарешті, тут подано інформацію про українське паломництво до Риму, що відбулося 1967 року. Під час паломництва вручено Архиєпископові Йосифові Сліпому грамоту почесного члена НТШ, що його дійсним членом Владика був ще з львівських часів.

За час перебування на посту голови УХР проф. В. Янів на кінець 1970 року склав і зредаґував 85 чисел „Пресових Бюлетенів УХР".

Всі ці статті, вміщені в збірнику, мають велике значення для новішої історії України.

Нарешті, третій розділ книжки В. Янова займає його бібліографія, яка стосується таких сфер науки, як: психологія, соціологія, історія та наукова популяризація. Списки ілюстрацій служать прикрасою збірника.

Проф. Н. Полонська - Василенко в передмові до збірника подає докладну біографію та короткий перегляд усього матеріялу, вміщеного в збірнику. Вона подає відповідну оцінку заслуг проф. В. Янова, як Ректора УВУ та голови УХР.

Степан Чорній

ЛЕСЯ УКРАЇНКА — ДРАМАТУРГ-НОВАТОР

(3)

Представниками цього напрямку в західньоевропейській драматургії були: Г. Гауптман, М. Метерлінк, Г. Гофманcталь, С. Виспянський та ін., з якими Л. Українка була добре обізнана.

Тогочасний український критик М. Вороний, аналізуючи неоромантизм, писав: „Неоромантизм, як і давній романтизм, або усувається від безпосередньої дійсности, блукаючи в часах давно минулих, і в сферах фантастики, або переплітає невеселу дійсність з чарівною фантастикою. В своїй художній манері він уникає деталізації, реальних подробиць в малюнку, натомість промовляє виразно закресленим символом, ефектно освітленим образом; в свій будівничий апарат він закладає динаміку, інтенсивно розвинений рух дії, а з психології момента бере тільки найбільш характеристичне; тут він ніби наслідує манеру малярів-імпресіоністів. В сфері театральної техніки він охоче вертається до феєричної мелодрами, драматизованої утопії або драми-казки"[18]).

Леся Українка як драматург-новатор створила новий жанр — драматичну поему; цього жанру в українській літературі до Лесі Українки не було. Вона познайомилася з цим жанром, читаючи, а навіть перекладаючи західньоевропейських авторів, зокрема франц. письменника Віктора Гюго і закріпила цей жанр в українській літературі, пишучи цілий ряд драматичних поем: „Одержима" (1901), „Вавилонський полон" (1903), „На руїнах" (1904), „У катакомбах" (1906), „Кассандра" (1901-1907), „У пущі" (1907), „На полі крови" (1909), „Бояриня" (1910), „Адвокат Мартіян" (1911), „Оргія" (1913).

Перша в цьому жанрі „Одержима" (напис. 15 лютого 1901 за одну ніч у Мінську в Білорусі під впливом смерті Лесиного інтимного друга С. Мержинського, який умер у неї на руках) складається з чотирьох коротких сцен, з яких, збоку сценічної архітектоніки, перші дві сцени — це тільки діялоги Міріям з Месією, третя сцена — тільки монолог Міріям і лише в четвертій сцені після діялогу Міріям з Поганною виступає гостро-дієвий драматичний конфлікт.

В „Одержимій" Л. Українка віддзеркалила тему глибокої і до божевілля трагічної любови, „яка на все йде і ні перед чим не спиняється", як про це писав М. Драй-Хмара[19]). Цю тему Л. Українка втілила в образі дівчини Міріям. Міріям не вагається віддати своє життя на жертівнику безмежної любови до Месії, вона пристрасно ненавидить усіх, хто зневажає її коханого:

Що ж! Тільки той
ненависти не знає,
Хто цілий вік нікого
не любив!

Цікаву статтю про „Одержиму" Б. Якубовський назвав „Поема надмірного індивідуалізму"[20]), в якій він відмежовується від погляду Д. Донцова, який твердив, що Л. Українка в своїй творчості проповідувала „індивідуалізм" типу Байрона та Лермонтова. У статті-некролозі на смерть Лесі Українки в періодичному виданні „Украинская жизнь", кн. IX-X за 1913 рік Д. Донцов написав статтю „Поэзия индивидуализма", основна теза якої звучить так:

„В укр. літературі Л. Українка була першою і, може бути одинокою проповідницею крайнього індивідуалізму, в тому розумінні його, що в ньому були індивідуалістами Байрон та Лермонтов"[21]).

Б. Якубський не заперечує, що в Лесиній творчості є мотиви індивідуалізму, але стверджує, що: 1. „їх не можна видавати за всю творчість Л. Українки, і 2. нічого спільного не може бути в цьому індивідуалізмі з індивідуалізмом Байрона та Лермонтова, гірших порівнянь не можна й придумати: аристократичний індивідуалізм Байронів та скептичний індивідуалізм Лермонтовський дуже далекі від соціяльного та інтимно-особистого („Одержима" С. Ч. індивідуалізму Лесиного"[22]).

Підтримуючи думку Б. Якубського, додамо, що саме інтимно-особистий індивідуалізм найбільше віддзеркалений у драматичній поемі „Одержима", і який дійсно нічого спільного не має з „індивідуалізмами" Байрона і Лермонтова.

Про мотиви індивідуалізму в творчості Л. Українки цікаво пише теж М. Драй-Хмара. Він каже, що образ Тірци в драматичній поемі „На руїнах" (1904), який „характеризує своєрідну індивідуальність Л. Українки — в ній ми бачимо образ активної жінки, що виступає проти цілого загалу"[23]).

М. Драй-Хмара не погоджується з поглядом Д. Донцова про „крайній індивідуалізм" у творчості Л. Українки, споріднюючи його з індивідуалізмом Б а й рона, Ніцше, Ібсена, Лермонтова. Драй-Хмара логічно підкреслює, що Л. Українка „европейського індивідуалізму на українську ниву не переносила — він у неї цілком своєрідний і весь насичений соціяльним змістом. Коли сильна особа у Л. Українки виступає проти нікчемного, інертного суспільства, та робить це не з егоїстичних, а з альтруїстичних мотивів і виконує не індивідуальні завдання, а соціяльні . . . індивідуалізм Л. Українки — творчий, к о н структивний. Деструкція не є його метою, і він не біжить від життя так, як у Байрона, або Лермонтова, бо це не безнадійний індивідуалізм тих кляс суспільства, що гинуть, або мають загинути, і не анархістичний і н д и в і д уалізм Пшибишевського. Леся Українка не возвеличує свого „Я", не утворює з його культу і не ховається в катакомбах, а йде до життя . . . В поєднанні індивідуалізму з стихійним демократизмом — оригінальність таланту Л. Українки"[24]).

Наводимо одну з думок М. Зерова, який теж забрав голос у полеміці про індивідуалізм Лесі Українки: це „бурхливий протест проти кволости й дрімливости громадянства, проти його невільницького духу й пасивности . . . А що у Лесі бували часом індивідуалістичні настрої, що її зброя оберталася проти громадянства, що вона ставала на прю з ним, — то це звичайне явище, коли ватажок, поет чи мислитель переростає своє оточення, убоге, безсиле, не розвинене естетично, не піднесене культурно. К о л и „провідники" бачать те, що має прийти, але повести маси за собою не можуть, бо в розвитку самих немає для того „відповідних передумов"[25]).

Поділяючи а в т о ритетне слово І. Франка, який назвав „Одержиму" „першим шедевром" Л. Українки, М. Зеров теж визнав „Одержиму" за „першу в ряді тих драматичних поем, що вважаються шедеврами Лесі Українки"[26]).

[18]) М. Вороний: „С. Черкасенко: „Казка старого млина", ЛНВ, 1914, № 4, стор. 194.

[19]) М. Драй-Хмара: „Леся Українка. Життя й творчість", ДВУ, Київ, 1926, стор. 124.

[20]) Леся Українка: Твори. V. Драми, Тищенко і Білоус Видавнича спілка, Ню Йорк, 1954, стор. 107.

[21]) Д. Донцов: „Поэзия индивидуализма", „Украинская жизнь", 1913, IX, стор. 52.

[22]) Леся Українка: Твори. Том V, Драми, Тищенко і Білоус Видавнича спілка. Ню Йорк, 1954, стор. 114.

[23]) М. Драй-Хмара: „Леся Українка. Життя й творчість", ДВУ, Київ, 1926, стор. 131.

[24]) М. Драй-Хмара: „Леся Українка. Життя й творчість", ДВУ, Київ, 1926, стор. 142-143.

[25]) М. Зеров: „Леся Українка. Критико-біографічний нарис", Харків-Київ, 1924, стор. 63-64.

[26]) Там же, стор. 27.

(Далі буде).

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ, БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ, ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ, А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

ПРОТОКОЛ
З РІЧНИХ НАРАД ГОЛОВНОГО УРЯДУ У. Н. СОЮЗУ, ЯКІ ВІДБУЛИСЯ В ДНЯХ 24-го ДО 28-го ТРАВНЯ 1971 РОКУ НА „СОЮЗІВЦ", КЕРГОНКСОН, Н. Й.

(8)

ЗВІТ ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ УНСОЮЗУ

(Продовження)

РОЗХОДИ:

Платні (нет)		$ 79,906.55
Харчі (закупи)		63,192.98
Вари (закупи)		25,648.67
Буфет (закуп товарів)		9,503.11
Крамниця (закуп товарів)		22,458.31
Видатки кухні та їдальні		4,481.07
Прибрання кімнат		15,237.58
Податки від платень		29,051.99
Податки від торгів		11,903.62
Податки від реальностей		15,148.17
Обезпечення реальностей		13,253.90
Транспортації		3,252.34
Опал, газ, світло		17,659.09
Направи (матеріял і праця)		12,185.69
Хоробове забезпечення службовиків		1,515.48
Правна опіка		1,026.50
Звороти		2,430.65
Телефони		2,036.86
Канцелярійні витрати		2,375.46
Розвагові імпрези		9,122.43
Оголошення		566.72
Ванкові кошта		6.46
Разом (готелеві видатки)		$ 342,857.59
Розбудова — направи	$ 17,143.01	
Меблі та устаткування кімнат	12,206.07	$ 29,349.08
РАЗОМ ВИДАТКИ:		$ 372,206.67

ПРИХОДИ І ВИТРАТИ ПО МІСЯЦЯМ ЗА 1970 РІК

	Приходи	Видатки
СІЧЕНЬ	$ 12,113.37	$ 19,627.04
ЛЮТИЙ	9,892.90	14,936.23
БЕРЕЗЕНЬ	6,976.59	12,429.55
КВІТЕНЬ	24,961.92	13,899.24
ТРАВЕНЬ	12,763.77	17,133.80
ЧЕРВЕНЬ	26,582.50	24,985.29
ЛИПЕНЬ	84,654.13	69,735.30
СЕРПЕНЬ	88,179.77	61,003.10
ВЕРЕСЕНЬ	61,674.72	77,749.62
ЖОВТЕНЬ	14,430.84	22,804.27
ЛИСТОПАД	11,347.75	21,321.29
ГРУДЕНЬ	24,132.45	16,581.94
РАЗОМ:	$ 377,710.71	$ 372,206.67
Чистий прихід		$ 5,504.04
Разом:	$ 377,710.71	$ 377,710.71

РОЗПОДІЛ ВИДАТКІВ „СОЮЗІВКИ"

Витрати „Союзівки" діляться на дві частини:

1. Оперативні витрати „Союзівки"	$ 342,857.59
2. а.) Закуп інвентаря (меблі і т. п.)	12,206.07
б) Розбудова і направи	17,143.01
Разом загальні видатки:	$ 372,206.67

РАХУНОК ЧИСТОГО ПРИБУТКУ „СОЮЗІВКИ" І УЗГІДНЕННЯ БАНКОВИХ КОНТ

Валянс з 31 грудня 1969 р.	$ 18,935.76	
Депонований чек	20.00	$ 18,955.76
Приходи за 1970 рік		$ 377,710.71
Разом:		$ 396,666.47
Розходи за 1970 р.		$ 372,206.67
Валянс на 31 грудня 1970 р.		24,459.80
Разом приходи за 1970 р.		377,710.71
Видатки готелеві		342,857.59
Валянс		34,853.12
Зобов'язання „Союзівки" до УНС		20,000.00
Рахунок чистого зиску		$ 14,853.12

Приходова готівка була депонована у двох банках і сальда в цих банках на день 31 грудня 1970 року виносили:

1. Елленвіл Нац. Банк	$ 16,732.18
2. Кінґстон Трост Комп.	7,727.62
Разом:	$ 24,459.80
Готівкою (бюро)	$ 2,000.00
РАЗОМ ДЕПОЗИТИ:	$ 26,459.80

ІНВЕНТАРИЗАЦІЯ МАЙНА КРАМНИЦІ, БАР І АВТ. МАШИН ПРОДАЖІ ЦИГАРОК

А. Крамниця:

Інвентар з 1969 р.	$ 11,182.70	
Закуп в 1970 р.	22,458.31	$ 33,641.01
Інвентар з 1970 р.		11,998.41
Ціна проданих товарів		21,642.60
Приходи з крамниці за 1970 р.		30,685.13
Видатки проданих товарів		21,642.60
Чистий прихід		$ 9,042.53

Б. Бари:

Інвентар з 1969 р.	$ 6,168.26	
Видатки в 1970 р.	25,648.67	$ 31,816.93
Інвентар з 1970 р.		7,479.20
Видатки проданого товару		24,337.73

Рахунок чистого прибутку:

Приходи в 1970 р.	59,967.57
Видатки за проданий товар	24,337.73
Чистий прихід за 1970 р.	$ 35,629.84

В. Авт. машини продажі цигарок:

Інвентар з 1969 р.	$ 663.99	
Видатки в 1970 р.	3,022.02	$ 3,686.01
Інвентар з 1970 р.		445.29
Ціна закуплених цигарок		3,240.72
Приходи в 1970 р.		4,682.70
Ціна закупу		3,240.72
Чистий прихід з продажі цигарок		$ 1,441.98

До в): Провірку будинків провів разом з головою Контрольної Комісії УНС п. мґ-ром Іваном Геврикам та її членами, д-ром М. Данилюком і д-ром І. Скальчуком. Провірено стан всіх будинків як внутрі так і назовні і стверджено слідуюче: над Діточою Оселею „Львів" полудневосхідна частина даху сильно затікає. Стан кімнат в цій частині є в дуже поганому стані. В домі „Липки", в якому літом мешкає приблизно 20 хлопців-працівників, затікає стеля. В будинку „Київ" кімнати є відновлені, а в наріжній частині переводиться основна модернізація кімнати і направа бальконy. Будинок „Чернівці" має 6 кімнат на на винайм, з чого 2 кімнати на долину перероблені ціною приблизно 2,500 дол. Закінчується рівнож відновлювання „Аннекс", де між іншими мешкає 3 старші пенсіонарі, і будинку „Полтава" в якому відновлено вже та прекрасно влаштовано вітальню. В будинку „Веселка" зачато відновy кімнат, де в часі сезону мешкають працівники дівчата і студенти. В тому будинку зимою має приміщення церковця-каплиця, де щонеділі й свят відбуваються відправи для українців, що живуть постійно в околиці „Союзівки". В пивниці „Веселки" є приміщення на посуду і кухонні речі, як також магазин на напитки. Направи і перебудова кімнат для гостей проводиться рівночасно в головному будинку на всіх поверхах.

Підсумки і рекомендації

1. Будинок „Львів" в якому в часі літніх місяців приміщується діточий табір і студенти з курсів українознавства вимагає негайного грунтовного ремонту, а головно полудневo-східна частина, так на зовні як і в кімнатах, та ставлення нового даху над тою частиною. Уважаю, що треба застановитися над будовою нового приміщення для дітей.

2. Існує потреба додаткового відновлення кімнат в таких будинках як „Винники" і „Дарниця", а також віднови і малювання стін в коридорі будинку „Ясіння".

3. Рекомендується негайно приступити до будови шопи-ґаражу для переховання знаряддя, матеріялів і т. п. Стара шопа в цілковитій руїні!

4. Дах над головним будинком вимагає негайної направи. Треба передумати можливість поставлення нового даху замість направляти його.

5. Рекомендується провести направу доріг, які частинно ушкоджені рухом авт а частинно сильними морозами.

6. Доручується приспішити побудову нової системи фільтрації та пов'язати її з існуючою каналізаційною системою.

7. Упорядкувати вигляд довкруги „Айсгавзу".

8. Ствeрджено конечну потребу охолоджування як в барі, так і в великій залі і тому рекомендується провірити можливість вставлення центрального охолодження для цих приміщень.

9. Поручається обмежити закуп товарів готівкою до мініму, а в міру можливости полагоджувати всі виплати чеками, за підписом господаря оселі.

10. За інформаціями заряду „Союзівки", з браку більшої скількости модерних кімнат, які в кожному часі дали б гостям всі можливі вигоди, та в зв'язку з наріканням, що на „Союзівці" не вистарчає кімнат для всіх гостей, а також через низькі ціни „Союзівка" не має задовільних прибутків, які під теперішню пору з невеликою надвишкою покривають тільки ведення „Союзівки" та видатки направ і модернізацій вже існуючих будинків, тому рекомендується доручити Фінансово-Господарчій Комісії (чи покликати спеціяльну комісію для справ „Союзівки") провести докладну аналізу господарки та діяльности і випрацювати плян розбудови „Союзівки" щонайменше на 10 років і поліпшення господарки, випрацювати точний плян культурно-розривкової діяльности.

Перевіряючи працю на „Союзівці" треба ствердити, що в більшості працівниками є студентська молодь, яка має можливість провести літні вакації на „Союзівці" та заробити деяку кількість грошей; одначе працівники вони не професійні, що і відбивається на видатності праці. Лише завдяки господарам „Союзівки", а головно п. В. Квасові, який в дуже складних обставинах, з проблемами які молодь має, зумів нею відповідно покерувати і за це йому належиться признання.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО КОНТРОЛЕРА Д-РА М. ДАНИЛЮКА З ПЕРЕВІРКИ „СВОБОДИ" І В-ВА

I. Фінанси

1. Баланс на початок року — 2.703.55 дол., прихід за 1970 рік — 397,021.24 дол., розхід — 397,512.41 дол., баланс на 31 грудня 1970 — 2,212.38 дол. Усі позиції детальних розрахунків та приходів занесені в книги та відповідають прилогам.

2. Приходи і розходи так сильно пов'язані з касовими операціями УНСоюзу, що неможливо устійнити повну вартість зароблених „Свободою" сум. Значна частина праці друкарні, редакції й адміністрації віддається УНСоюзові без оплати або фактичної оцінки, але з другого боку „Свобода" користає з фінансової підтримки каси УНС. „Свобода" збирає лише ці передплати, які приходять від нечленів Союзу, членські внески на газету збирає УНС.

3. „Свободу" і її фінанси можна розглядати лише як частину цілости УНС, а тому говорити про те, скільки УНС докладає до „Свободи" — неможливо, бо тоді треба б ставити питання про те, скільки „Свобода" докладає до УНС. Така постановка справи була б несуттєва.

4. Фактична оцінка продукції „Свободи", яку б можна висловити у трошах, буде можливою лише тоді, коли вона матиме свій окремий, хоч і в рямках УНСоюзу, бюджет, а в балянсуванні бюджету буде стисло взято до уваги не лише витрати, а також фактичну вартість продукції.

5. „Свобода" залишається не лише найстаршою українською газетою у вільному світі, але й найдешевшою. Власне, дешевою аж до сорому, коли взяти до уваги, що члени УНС платять лише від 30 до 65 центів місячно за щоденну газету. Ця ситуація вимагає категоричної ревізії, оскільки кошти праці і матеріялу подвоїлись або потроїлись за останніх 10-15 років. У той час, коли нечлени-передплатники постачають „Свободі" понад 40,000 дол. передплати річно, члени УНС постачають лише 7,400 дол. річно у такій ситуації приходить здогад, що коштом затрати лише 7-8 тисяч долярів можна б членам УНС дати газету зовсім безкоштовно.

6. Прихід „Свободи" значно збільшився за рахунок друку оголошень та різних друкарських замовлень, хоч і великої різниці між 1969 і 1970 роком нема. Пояснюється це тим, що друкарня була перевантажена союзовою роботою у конвенційний рік. Збільшився прихід з книжок у 1970 році в основному завдяки виданому „Лікарському Довідникові".

7. Збір із боржників, які замовляють різні роботи в друкарні, збільшився і значно покращав.

8. Продукція „Свободи", а з тим і загальні приходи зв'язані з відомими і невідрадними обставинами приміщення, старих машин та устаткування тощо.

9. Переведення аналізи фінансів та прибутків „Свободи" з метою покращання було б під сучасну пору недоцільним, оскільки чимало різних важливих проблем продукції буде розв'язано після того, як „Свобода", разом із УНС, перенесеться до нових приміщень нового будинку. Власне, цілий ряд справ розв'яжуться автоматично з хвилиною модернізації устаткування, машин, книговедення, складів тощо.

II. Редакція

1. Під сучасну пору редакція працює у скороченому складі, і часто переходить через скрутні дні, зокрема при відсутності бодай одного з редакторів із-за недуги, відрядження по матеріяли поза редакцією і т. д. Існує небезпека, що при відході одного-двох редакторів ціла система видавання щоденника могла б завалитись. Видається необхідним придбання ще бодай одного постійного редактра на повний час праці і, не виключене, двох-трьох на частинний день праці.

2. Англомовний тижневик „Юкреніен Віклі" обслуговується лише одним редактором. Цей стан також вимагає поповнення, якщо думати про дальше покращання тижневика.

3. „Свобода" під сучасну пору має 6 постійних редакторів, включаючи головного, який також завантажений обов'язками керівника видавництва. Крім цього газета має 42-ох співпрацівників-дописувачів, з них 26 постійних, а з них 6 на місячному етапі. Числа ці не враховують десятки або й сотні принагідних дописувачів, часто відомих авторів.

4. Архів і кореспонденція редакції зберігається бездоганно, але невідрадні обставини приміщення та устаткування не дають можливости під сучасну пору влаштувати все з більшим ефектом. Щойно нові приміщення дадуть для цього нагоду.

III. Друкарня

1. Друкарня зараз має 5 кваліфікованих лінотипістів та керівника друкарні, який заступає в потребі різних кваліфікованих робітників. Фактично, при видаванні щоденника бракує зараз не менше двох лінотипістів в такому розрахункові: згідно з юнійними правилами лінотипістів газети потрібно одного лінотипіста на одну сторінку щоденника ,а при „Свободі" працює їх менше не лише тоді, коли газета виходить на 6 або 8 сторінок, але й тоді, коли вона 4-сторінкова. Це тому, бо один лінотипіст, як правило, завантажений оголошеннями, один англійською сторінкою, а часто один різними союзовими роботами, дрібними замовленнями, складаннями книжок, брошур і т. д. Тому, фактично, газета складається двоматрьома лінотипістами, і такий стан, безперечно, вимагає окремих зусиль.

2. Друкарня зараз в заборгованні у складанні книжок для окремих установ або авторів, що замовили за заплатою друк книжок. Цей стан надробляється додатковим часом праці, не завжди з повним успіхом із-за браку персоналу. Стан цей, як і при газеті, вимагає додаткового персоналу.

3. Експедиція виконується задовільно.

4. Справа старих машин, задавнених методів друку або складу зараз не приходить під увагу, бо з переходом до нового приміщення уже плянується ряд модерних устаткувань, машин, персоналу тощо. Відрадним фактом є це, що у плянуванні нової друкарні, як архітекти нового будинку, так і УНС і „Свобода" користуються консультацією та допомогою фахових і кваліфікованих фірм, що проєктують нову друкарню з новими методами. Таке плянування не лише зробить „Свободу" модерним видавництвом, але й забезпечить її друкарську життєздатність новими методами наступних 20-30 років. Видається, що така затрата гроша і праці випрaвдає себе повністю в наступних десятиліттях.

IV. Адміністрація

1. Апарат адміністрації — це лише 5 осіб постійних і одна особа частинно працюючих. Цей апарат не лише веде книги, висилає рахунки, збирає належність передплати тощо, але також веде 20-тисячну картотеку читачів і передплатників, приймає замовлення на дрібні роботи, оголошення і т .д., веде експедицію „Веселки", книжок, альманахів, контролює експедицію „Свободи", веде кореспонденцію.

2. Ніяких недоліків в адміністрації не завважено крім одного: брак персоналу і кращих умовин праці. Видається, що при модернізації друкарні у недалекому майбутньому, необхідно модернізувати та побільшити персонал адміністрації.

V. „Веселка"

1. У 1970 році „Веселка" коштувала 11,976 долярів, а прибутки за рік були 12,301.03 долярів, або інакше кажучи — у тому році цей цінний і необхідний дитячий журналик сам на себе заробив.

2. Необхідно організувати ширше розповсюдження цього журналу, а це можливе лише при помочі союзового активу на місцях.

3. Журнал цей — це велика цінність, і його, незалежно від різниці прибутків та видатків у майбутньому, необхідно втримати при житті та постійному видаванні. Сучасний наклад „Веселки" 3.300 примірників — це число, за яке повинна наша громада соромитись.

VI. Книгарня

1. Книгарню і книжковий склад лише частинно оглянено, але перевести контролю інвентаря було неможливим із-за недуги і неприсутности керівника книгарні.

2. Керівник книгарні також веде адміністрацію „Веселки", рекляму видань „Свободи" по інших газетах, кіосках і т. д.

3. Цілий цей відділ — книгарня, книжковий склад, архів видань, картотека постійних замовлень, розрахунки та знижки з продажу і т. д. веде лише одна людина, і цей стан видається невистачаючим. При недузі чи пеперешкоді керівника — ціла система продажу книжок, реклями і т .д. зупиняється на довший час. Видається необхідним затруднення бодай ще одної людини у цьому секторі.

VII. Персонал Видавництва

1. Увесь персонал цілого видатництва — редактори, друкарі, робітники адміністрації, як уже відмічено у попередніх розділах цього звіту, працюють у невідрадних умовинах приміщення, методів виробництва і т. д., але окремих пропозицій у цій ділянці не виноситься, оскільки більшість або всі труднощі автоматично вирішуються з плянуванням нової друкарні та редакції у нових приміщенях союзового будинку. Можна лише висловити подив і признання цілому персоналові, що всі — від головного редактора до останнього робітника — виявили протягом років багато посвяти і надмірної праці.

2. Окремі особи з персоналу видавництва висловлювали ряд своїх зауважень також щодо заробітньої платні тощо. Чимало з тих зауважень мали логічну послідовність, але Контрольна Комісія, згідно із статутом УНСоюзу, не може бути арбітром в справах заробітньої платні. В даній ситуації йдеться про домовлення між працедавцем і працівником на добровільній базі обох сторін, і працедавець висуває свої пропозиції на базі свого бюджету та продукції працівника. Це добровільна умова двох сторін і Контрольна Комісія не всилі ці умови міняти.

3. Робітники друкарні мали свої окремі побажання до Екзекутиви УНС відносно деяких умовин святкових днів, забезпечення, відпустки і т. д., і ці справи були обговорені спільно з Екзекутивою, на що одержано позитивну відповідь, а неясності мають бути Екзекутивою поладнані з робітниками.

4. Порівнюючи заробітню платню цілого персоналу видавництва з тотожніми посадами чи обов'язками на американському ринку праці, можна б загально оцінити, що заробітна платня персоналу „Свободи" є щонайменше на 25% скромнішою від ставок на американському ринкові. Це зокрема торкається кваліфікованих робітників. Хоч і це ще раз говорить про відданість всіх робітників друкарні, адміністрації і редакції свому видавництву та продукції українського друкованого слова, то все ж видається, що в майбутньому справу платень кваліфікованому персоналові треба б частіше ревідувати та достосовувати до вимог життя і загального ринку праці. Це також видається необхідним, щоб працю у „Свободі" зробити більше атрактивною для нових сил, яких, безперечно, видавництво потребуватиме вже у недалекому майбутньому.

5. Як згадано вище, „Свобода" не відступила від загальних постанов чи резолюцій Конвенції УНС або Головного Уряду. Можуть існувати окремі думки членів Контрольної Комісії або Головного Уряду щодо „політики" газети, але тоді їм місце для обговорення на засіданнях Головного Уряду для зміни постанов або введення нових, на яких газета мусить базувати свою постанову чи творити лінію в іншому світлі. Коли б Контрольна Комісія в цілому або автор цього звіту мали свої замітки, вони їх поставлять не у формі контролі діловодства УНС або „Свободи", а як члени Головного Уряду на регулярному засіданню цього уряду.

VIII. „Обличчя" газети

1. Згідно із статутом УНСоюзу до Контрольної Комісії не належить контролювати чи „направляти" лінію „Свободи". Ряд заміток, які чуться серед членства УНС або й членів Головного Уряду УНС відносно обличчя або політики „Свободи" не відносяться до компетенції Контрольної Комісії. Єдиною компетенцією є контроля в загальних зарисах чи редакція „Свободи" друкує та популяризує такі ідеї чи напрямні, які винесені Конвенціями УНСоюзу або Головним Урядом між Конвенціями.

2. Переглядаючи матеріяли „Свободи", можна висловити опінію, що ця наша газета дотримується усіх постанов Конвенцій УНС та рішень засідань Головного Уряду у союзових, громадських, політичних, церковних, молодечих, культурних й інших справах і засадничих відхилень від тих постанов не знайдено. Інтерпретація або наголошування такої або іншої справи у даний час або при певних подіях — це суто редакційна справа, в яку ледве чи Контрольна Комісія або й Головний Уряд можуть втручатись, якщо ціла проблематика не виходить поза межі загальних постанов Конвенцій чи Головного Уряду. Лише інтерпретація редакції, що була б протилежною до таких постанов, могла б підпадати під розгляд.

3. Можуть існувати окремі думки Контрольної Комісії, членів Головного Уряду, членства УНСоюзу або й автора цього звіту щодо покращання вигляду і змісту „Свободи", але такі думки і пропозиції повинні бути скеровані до Пресової Комісії Головного Уряду, яка б спільно з редакцією могла ці проблеми обговорювати.

Базуючись на матеріялах та виданнях видавництва УНСоюзу в цілому, можна відмітити, що „Свобода" і в цьому році виконала величезну працю та відіграла ведучу ролю у багатьох проявах нашого громадського, культурного, молодечого, а навіть наукового, мистецького чи літературного життя. Такі акції чи видання, — щоб згадати їх лише кілька, — як величезна допомога у формуванні публічної опінії в справі Катедри Українознавства при Гарвардському університеті, збуджування публічної опінії у несенні правди про Україну в англомовний світ політики і науки, завершення видання монументальної Англомовної Енциклопедії Українознавства дальше ширення перевиданої „Історії України" М. Грушевського в англійській мові, видання „Лікарського Довідника" для широкої громади, публікаціях цінних статтей наукового, історичного, мистецького і т. д. характеру численних авторів, розгорнення боротьби проти наркоманії і т. д. —все це матеріяли, якими не може похвалитись будь-яке інше українське видавництво. У цьому відношенні, можна б сказати, „Свобода" своє завдання перевиконала, даючи громаді все, що в даних обставинах і даними силами можна було виконати.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО КОНТРОЛЕРА Д-РА ІВАНА СКАЛЬЧУКА ІЗ ПРОВЕДЕНОЇ КОНТРОЛІ ГОЛОВНОГО СЕКРЕТАРІЯТУ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ВІДДІЛУ

Присутній при контролі: головний секретар УНС д-р Ярослав Падох. Контролю переводив головний контролер д-р Іван Скальчук. Час обнятий перевіркою 1970 р. Співпраця і допомога головного секретаря д-ра Я. Падоха при перевірці повна і задовільна. Предмет перевірки: Головний Секретаріят та Організаційний Відділ УНС.

I.) Головний Секретаріят: головний секретар УНС д-р Ярослав Падох.

1.) Книги протоколів.

В секретаріяті находяться дві книги протоколів за 1970 рік.

1.) Книга протоколів Екзекутивного Комітету Малого (4-ох членів). Ця книга має списаних 20 протоколів в українській мові, без англійського перекладу із таких дат: 2/4, 3/3, 3/20, 4/8, 5/28, 7/2, 8/20, 9/20, 92/22, 10/2, 10/6, 11/10, 11/12, 11/18, 11/23, 11/25, 12/7 та 12/17 — 1970 р. та 4/11 і 11/11 — 1970 р.

2.) Книга протоколів нарад Головного Уряду, Екзекутивного Комітету (7-ох членів) та Екзекутивного Комітету Малого (4-ох членів):

а) В книзі списані 3 протоколи Екзекутивного Комітету (Малого), які займаються лише справами інвестицій і є списані тільки в англійській мові, з таких дат: 2/16, 5/25, та 7/13 — 1970 р.

б) Протоколи Екзекутивного Комітету (7-ох членів). Цих протоколів є 4 із таких дат: 3/13, 4/16, 7/7 та 12/11 — 1970 р. Протоколи це відбитки „Свободи".

Протокол із 7/7 — 70 має пасус недрукований у „Свободі". Протокол із 12/11 — 1970 це відбитка „Свободи" та оригінальний протокол писаний на машинці. Протоколи мають англійські переклади.

в) Протокол Екзекутивного Комітету (7-ох членів) з присутніми: головою Контрольної Комісії мґ-ром Іваном Геврикам та головним радним Т. Шмаґалою із дати 11/7 — 70 р. Протокол — це відбитка „Свободи", англійський текст приложений.

г) Протоколи нарад Головного Уряду. Цих протоколів маємо 2 із дат: 5/17 70 р. та 9/18 до 20 — 1970 р. Протоколи це відбитки „Свободи", протокол з 5/17 — 70 має англійський переклад. Протокол із 9/18 до 20 70 р. ще не переложений на англійську мову. Українські тексти — це відбитки „Свободи", протокол з 9/19 до 20 70 р. друкований у „Свободі" із великим запізненням, 9 та 10 березня 1971 р.

3.) Протокол 27-ої Конвенції УНС із 18-23 травня 1970 року.

Англійський протокол 27 Конвенції УНСоюзу був виготовлений конвенційною секретаркою п-і М. Мілянович під кінець серпня 1970 р. В дні 1-го вересня 1970 р. головний секретар переслав усі матеріяли протоколу та усі прилоги секретареві конвенції мґ-рові В. Ничаєві до Чикаґо. Помимо кількакратних упімнень, головний секретаріят готового протоколу до 10 квітня 1971 р. не одержав. До цього часу було доставлено лише 69 сторінок українського тексту. На упімнення Контрольної Комісії — було одержано обіцянку, що протокол буде викінчений до 20 квітня ц. р. Англійський текст розрізняє два роди конвенційних ухвал: а саме: резолюції та рекомендації. Резолюції

(Продовження на стор. 4-ій)

ЗВІТ ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ УНСОЮЗУ

(Продовження зі стор. 3-ої)

це такі ухвали, які Головний Екзекутивний Комітет чи Головний Уряд зобов'язаний виконати, а рекомендації — це такі ухвали, які Головний Екзекутивний Комітет чи Головний Уряд повинен взяти під увагу. В багатьох випадках при ухвалах не має ствердження, чи дана ухвала є резолюцією чи тільки рекомендацією. Коли цієї справи не виявить вповні український текст протоколу, то тоді Контрольна Комісія рекомендує Головному Урядові покликати відповідну комісію, яка вирішила б ці неясності. Після цього щойно рекомендується приступити до друку протоколу.

4. Статут.

Ухвала Конвенції була, щоб статут був видрукований до кінця 1970 року. Рівнож таку саму ухвалу виніс Головний Уряд у вересні м. р. Головний Секретаріят мав до своєї диспозиції англійський текст змін та поправок принятих на 27-ій Конвенції. Заприсяжене зізнання головного секретаря про правдивість і легальність змін принятих на 27-ій Конвенції в днях 20 до 23 травня 1970 мало місце в дні 17 вересня 1970 р. Його вислано всім асекураційним урядам. Під час перевірки в днях 5 до 10 квітня 1971 р. статут находився на друкарській машині і треба сподіватись, що він буде видрукований до часу нарад Головного Уряду в травні ц. р. Друкується наклад 3,000 примірників з українським та англійськими текстами.

Рекомендації:

За установленим уже порядком провадити дві книги протоколів:

I.) Книга протоколів нарад Екзекутивного Комітету Малого (4-ох членів).

1.) Ці протоколи писати тільки українською мовою.

2.) Кожний протокол повинен бути підписаний головним секретарем та головним предсідником.

3.) Протоколи в книзі повинні мати порядкові числа і кожна сторінка повинна бути нумерована.

II.) Книга протоколів нарад Головного Уряду, Екзекутивного Комітету (7-ох членів) та Екзекутивного Комітету Малого (4-ох членів) тільки у інвестиційних справах.

1.) Протоколи повинні мати український та англійський текст.

2.) Протоколи повинні мати, крім відбиток „Свободи", теж оригінали писані на друкарській машинці.

3.) Кожний протокол повинен мати порядкове число, а кожна сторінка повинна бути нумерована.

4.) Зшивники-книги протоколів повинні мати скріплювачі, які держали б усі сторінки зв'язаними в одну цілість.

II.) Організаційний відділ: Керівником організаційного відділу є головний секретар д-р Ярослав Падох.

1.) Нові члени в 1970 р.

Запляновану кількість членів на 1970 рік: 6,000 членів. Придбано в 1970 р.: 5,252, себто 87.5%. Із загального числа приєднаних членів становили: Дорослі — 3,092 (62.0%), Молодь — 1,206 (24%), АДД — 681 (13.8%), разом: 4,972; СУБ — 273. Разом — 5,252 (100%).

Загальний стан членства виносив: 1969 р. 89,107 членів на загальну суму забезпечення $ 127,577,633.00, 1970 р.: 89,209 членів на загальну суму забезпечення $ 133,097,456.00. Загальний приріст членів на 1970 рік виносив 102 члени.

Найкращими Округами в 1970 р. були:

Округа	Кількість чл.
1. Чикаго	572
2. Ню Йорк	485
3. Филаделфія	447
4. Дітройт	376
5. Торонто	332

Найкращими Відділами в приєднуванні членства були такі Відділи:

1. Відділ 361 Ню Йорк — 102 членів;
2. Відділ 379 Чикаго — 91 чл.;
3. Відділ 221 Чикаго — 87 чл.;
4. Відділ 240 Клівленд — 64 чл.;
5. Відділ 444 Саскатун — 60 чл.

2.) Обласні і постійні організатори в 1970 р.: Їхнє число 18, і вони приєднали членів — 1,075 тобто 20.5% загального числа приєднаних членів.

Найбільшу кількість членів здобули організатори:

1. В. Дідюк 225 членів;
2. Е. Репета 127 чл.;
3. С. Гаврищ 125 чл.;
4. В. Гірняк 106 чл.;
5. М. Семків 80 чл.

3.) Відділи: Стан в 1969 році 460, в 1970 році 462. В 1970 р. повстали Відділи: Канада — Захід 6 Відд. Канада — Схід 1 Відд.; ЗСА 2 Відд., разом: 9 Відділів.

В цьому ж році прилучено до інших Відділів 6, злікв'довано 1, разом 7. Прибуло в цьому році Відділів 2.

Відділи за скількістю членів розділюються наступно: 228 Відділів із членством до 100 членів; 112 Відділів — 200 членів; 53 Відділи — 300 членів; 69 Відділів — 300 і більше членів.

4.) Організаційний відділ провадить картотеку приєднаних членів, яка обіймає статистичні дані приєднаних членів — організаторами, Відділами та секретарями Відділів і Округами УНС.

5.) Організаційний відділ провадить листування з Відділами, Округами УНС із обласними та постійними організаторами.

6.) Листування з іншими братськими установами (УРС, УНП та „Провидіння") в досить обмеженому засязі.

7.) Докладні списки та статистичні дані членів „Клюбу заслужених союзовців" (приєднаних членів 25 або більше) та „Будівничих УНС" (приєднаних — 10 членів або більше) провадиться старанно.

8.) Для всесторонньої інформації про організаційні справи та здобутки УНС появляється в році декілька чисел „Трибуни УНС".

9.) В 1970 р. вислано 13 обіжників до Відділів, до Окружних Комітетів та до організаторів.

10.) Організаційний Відділ стоїть у переписці із такими американськими забезпеченевими установами: Нейшенел Фратернал Конгрес, Стейт Фратернал Конгреси та Канедієн Фратернал Конгрес.

11.) Організаційний відділ виготавлює місячні звіти про стан приєднування членів і ці звіти пересилає Округам, організаторам та членам Головного Уряду для інформації та для користування.

12.) Організаційний відділ розпоряджає теж матеріялами для інформаційно-вишкільних курсів. Докладно опрацьована програма таких курсів це невідкладна конечність.

13.) Картотеки кожного Відділу з усіми даними про Відділ, матеріялами та листуванням, є зберігана старанно.

14.) Картотеки, листування, інформаційні матеріяли є належно розподілені, сортовані у відповідних зшивниках і є старанно зберігані.

15.) Організаційний відділ має на обліку аплікації на стипендії: хлопців — 23, Дівчат — 19, разом 42 аплікації. Аплікації внесені на такі студії: політичні науки 7, журналістика — 1, мови — 5, економія — 1, інженерії — 4, медицини — 5 і різних 19.

Рекомендації:

1.) Організаційний відділ відчуває потребу збільшення сітки організаторів та працівників в самому організаційному відділі, як рівно ж вишкільного референта — для забезпечення і розгорнення належної організаційної роботи.

2.) Український Народний Союз має основні, професійні і організаторські кадри і розпоряджає належними матеріяльними засобами, щоб на найближчі рр. 1971-1974 тобто до 28 Конвенції УНС поставити як організаційну ціль: здобути 100,000 членів.

3.) Відповідні заходи та належно опрацьовані пляни повинні бути зроблені та викінчені в якнайкоротшому часі.

КАНАДА

Канада, це величезний резервуар нових членів і нової братської праці УНСоюзу. На терені Канади, на жаль, немає жадних приміщень УНСоюзу, тому організаційна праця УНСоюзу в Канаді мусить бути пристосована до місцевих. Вся праця УНСоюзу мусить бути ведена згідно з канадійськими законами і тому вона вимагає великих реформ.

Праця в так званій Стипендійній Фундації не принесла нам ніякої користи і тому треба таких починів в майбутньому оминати.

ВИДАННЯ

„Свобода", „Український Тижневик", „Веселка", Енциклопедія Українознавства англійською мовою, Альманах „Свободи" і УНСоюзу та всі другі видання ставлять УНСоюз на чоло всіх українських організацій вільного світу, але рівночасно вимагають більшого розподілу праці в редакції. Персонал редакції та адміністрації нашого велетня надмірно перетяжений працею і тому відчувається нагальна потреба прийняття на працю більше осіб і то молодечих сил.

ЗАКЛЮЧЕННЯ

1. Потрібна більша співпраця в Головному Уряді;
2. Потрібно зробити заходи для збільшення членства УНСоюзу.
3. Треба реорганізувати працю на терені Канади.

Взявши до уваги, що праця і діловодство УНСоюзу були ведені у звітовому році згідно з ухвалами Конвенції і постанов Головного Уряду, Головна Контрольна Комісія ставить внесення на прийняття до відома звітів членів Головного Уряду УНСоюзу.

Керганксон, Н. Й., 25-го травня 1971.

I. Геврик — голова
I. Винник — заст. голови
Б. Гнатюк — секретар
I. Скальчук — секретар
М. Данилюк — член

ЗВІТИ ЧЛЕНІВ ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ УНСОЮЗУ

В цьому місці вставлено до протоколу письмові звіти членів Головної Контрольної Комісії, які були надруковані раніше та вислані всім членам Головного уряду перед річними нарадами.

ЗВІТ ГОЛОВИ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ МГРА ІВАНА ГЕВРИКА

Мені, як головному контролерові УНСоюзу, приходиться знову здавати звіт на цих наших річних нарадах Головного Уряду. Хоч мій звіт це звіт члена Головного Уряду, але я виконую в УНСоюзі більше функцій: я є секретарем 445-го Відділу, головою Округи УНСоюзу для Західньої Канади і представником УНСоюзу до Президіяльної Ради КУК.

Конвенційний рік записався в історії УНСоюзу Західньої Канади, як один із успішних років. Вінніпезька, тобто Західньо-Канадійська, Округа виконала свою організаційну квоту на 240% і цим здобула перше місце за найкраще відсоткове виконання квоти членської кампанії в цілому УНСоюзі.

Слід відмітити, що до того успіху причинилася поїздка головного предсідника п. Й. Лисогора та нового заступника головного предсідника на Канаду сенатора Павла Юзика, у висліді якої дійшло до заснування 6 нових Відділів на Заході Канади та приєднання до цих нових Відділів відповідного числа нових членів. При цьому належить підкреслити, що до цього успіху причинилася теж поїздка директора Канадійської Канцелярії п. Б. Зорича, а особливо поїздки обласного організатора і головного радного п. Василя Дідюка та сеньйора організаторів і почесного члена Головного Уряду п. Володимира Гірняка. На цей успіх мали вплив теж і наради Головних урядовців, які відбулися в Давфині, а організаційна праця таких секретарів на Заході Канади, як п. Левка Вовка, секретаря Відділу й організатор у Саскатуні, п. М. Наконечного і п. Т. Войтіва з Едмонтону, допомогла завершити цей успіх поважним числом нових членів.

На терені Канади слід відмітити ще таких успішних будівничих УНСоюзу: пані Софію Куцу, панство Якова і Анну Бурїїв, п. Василя Шарана, п. Всеволода Піньковського, п. Петра Дякова, о. Миколу Блаженка, п. Єфима Омельченка, пастора Василя Давидюка, п. Петра Самця та цілий ряд других організаторів, які доповнили ці успіхи приєднанням більшого чи меншого числа нових членів.

З моєї праці в ділянці організування нових членів повинен я згадати, що в минулому 1970 році я приєднав 16 нових членів. На Давфинському Фестивалі я зорганізував, разом з головним предсідником, кіоск УНСоюзу, в якому наші представники, панове Дідюк, Попадинець, Зоряч та я, роздавали літературу про УНС і інформували відвідувачів про діяльність та значення УНСоюзу для нашої спільноти.

На передсвяточному Пластовому Ярмарку у Вінніпегу я роздавав літературу про УНСоюз, щоб поінформувати найширші круги громадянства про працю і значення УНСоюзу для української громади.

Мав я теж честь репрезентувати УНСоюз на цілому ряді різних імпрез у Вінніпегу та поза ним: на Святі Державности, на Виставі Осередку Культури і Освіти, на Конвенції Колегії св. Андрія, на святкуваннях в честь Митрополита Германюка і на святкуваннях пам'яті О. Кошиця. До репрезентаційних обов'язків треба теж зачислити мою участь в похороні сл. п. колишнього головного контролера з Канади інж. Володимира Коссара, відвідини разом з головним предсідником Їх Ексцеленції Митрополита Германюка у зв'язку з плянуванням святкувань у Давфині, участь у Кооперативному Святі, участь в святкуваннях 20-ліття Ліги Визволення України, участь у 23-ій Конвенції УНО, в бенкеті в честь Джана Діфенбейкера та його дружини, приявність на Пластовому Джемборі у Вінніпегу та в Давфині.

На терені Манітоби я відбув декілька організаційних поїздок з головним предсідником п. Й. Лисогором і заступником гол. предсідника на Канаду сен. П. Юзика.

Для пропагування УНСоюзу на Заході Канади написав я декілька статтей про УНСоюз до популярного на цьому терені тижневика „Канадійський Фармер".

Крім згаданих праць, яким присвятив я найбільше часу, я беру теж активну участь в громадському житті та в діяльності поодиноких організацій на терені нашого міста і провінції.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО КОНТРОЛЕРА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ ІВАНА ВИННИКА

Обраний на 27-ій Конвенції Українського Народного Союзу в травні минулого року, я щойно в липні (згідно із статутом) перебрав обов'язки того відповідального уряду.

Цей короткий час я використав на докладне обзнайомлення зі Союзовою працею з точки зору члена головного уряду. Зокрема як головний контролер познайомився з фінансово-господарською діяльністю Українського Народного Союзу.

В днях від 18 до 20 вересня 1970 р. відбулися надзвичайні наради Головного Уряду з програмою пляну праці на біжучі чотири роки. На цих нарадах висунено ряд рекомендацій для пожвавлення праці УНСоюзу. Звернено увагу, що Союз в першій мірі мусить придбати більше членів, та тим самим посилити працю в усіх ділянках а зокрема в ділянці організаційній. Цей відділ належить посилити через заанґажування нових організаторів, влаштування курсів, сходин, переведення відповідної пропагандивної кампанії не тільки в „Свободі" але і в других українських часописах як в Америці так і в Канаді. Крім цього належить використати українські радіо-передачі.

На цих нарадах вибрано мене головою фінансово-господарської Комісії.

В днях від 8 до 10 квітня ц. р. разом з другими головними контролерами, переведено першу контролю діяльности УНСоюзу за 1970 рік. Мені приділено фінансовий відділ. З переведеної контролі виготовлено звіт, який включений до загального звіту Контрольної Комісії і разом з відповідними рекомендаціями буде предложений на річних нарадах в травні ц. р. Після контролі в дні 9 квітня ц. р. відбуто спільне засідання Екзекутиви з Контрольною Комісією, на якому поодинокі контролери подавали свої інформації і спостереження з переведеної контролі.

Як голова фінансово-господарської Комісії працюю над виготовленням прелімінара бюджету, який буде дискутований і затверджений головним урядом на річних нарадах. В тій цілі відбуто дві інформаційні наради з головним касиром і його співпрацівниками. Через секретаріят УНСоюзу вислано до всіх референтів і голів Комісій прохання про заподання їхніх вимог фінансової натури на впровадження — чи реалізації плянів праці.

З льокальної союзової праці слід подати, що я брав участь у зборах Окружного Комітету великого Ню Йорку, і два рази виступав на тих зборах як головний контролер УНСоюзу.

Я є головою Контрольної Комісії 194 Відділу „Свобода" в Ню Йорку. На річних Загальних Зборах цього Відділу, на яких був предсідником, зложив привітання від Головного Уряду УНСоюзу, та поінформував членів про працю УНС і побажання УНС до членів.

Разом з представниками Центральних організацій і Відділів УНС великого Ню Йорку, взяв участь у поминках влаштованих Окружним Комітетом в 10-ти річчя трагічної смерти головного предсідника і президента Українського Конгресового Комітету Америки сл. п. Дмитра Галичина, брак якого відчуває ще сьогодні не тільки союзова родина, але й ціла українська громада. На цих поминках я мав слово від Українського Конгресового Комітету Америки.

В дні 18 березня ц. р. я був делегатом УНС на Конвенції Братського Конгресу стейту Ню Йорк, що відбувся в Статлер Гілтон готелі в Ню Йорку.

Визнаючи потребу ширшої праці серед громади, поза союзовими обов'язками в звітовому часі виконував чимало інші обов'язки і уряди.

Від ряду літ я є головою Головної Управи Організації Оборони Чотирьох Свобод України; головою Контрольної Комісії Українського Конгресового Комітету Америки; головою Ради Директорів Українського Спортового Клюбу в Ню Йорку; касиром Українського Народного Дому в Ню Йорку і ін.

Обтяжений цими обов'язками стараюся знайти вільний час для союзової праці і сподіюся, що із збільшеним досвідом, зможу ще присвятити більше уваги як досі, та тим самими причинитися до росту цієї найбільшої української організації у вільному світі.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО КОНТРОЛЕРА УНС Д-РА БОГДАНА Т. ГНАТЮКА

Маючи на увазі ріст УНС та належну його перевірку, я як член Головної Контрольної Комісії, старався свої завдання, визначені статутом, виконувати точно і сумлінно. Я присвятив багато часу студіям таких важливих проблем УНС, як праця Екзекутиви і Головного Уряду, фінансова політика УНС, організаційна ділянка і культурна громадська та політична діяльність. На цьому місці хочу заявити, що поодинокі члени Екзекутиви і рада давали вичерпні вияснення до всіх цих справ.

Як головний контролер УНС я старався за цей короткий час своїми порадами чи внесками, в міру моїх спроможностей, допомогти в розв'язці багатьох проблем. Моя праця й активність — це участь в засіданнях Головного Уряду, в засіданнях Контрольної Комісії, зокрема праця, зв'язана з УНС на терені моєї Округи Філядельфії, яка три роки під ряд була першуном у змаганні за здобуття найбільшого числа нових членів. Брав активну участь у влаштованих Союзових Днях Філядельфійської Округи та порадами старався допомогти в її активності в суспільно-громадському секторі та збільшенні її членства. Хочу підчеркнути гармонійну співпрацю з головою Округи п. Степаном Гаврищем та її членами. Бувши заступником предсідника одного з найбільших відділів УНС у Філядельфії, ч. 153, я разом з цілою управою, а головно з предсідником відділу п. Іваном Одежинським і секретарем інж. Іваном Скірою, немало часу присвятив організаційним справам, а головно приєднуванню нових членів.

Моя безпосередня діяльність як головного контролера це участь в річній контролі майна і діловодства УНС, а зокрема, з доручення голови Контрольної Комісії мгр Івана Геврика, перевірка Союзівки. Ця оселя УНС, яка сталася не лише відпочинковим осередком для українців, але й служить, як спортовий, виховний і культурний осередок для нашої молоді та приміщенням дитячих таборів, є дуже важливою одиницею УНС і тому я присвятив їй багато часу. Мій звіт, який представляє повний образ діловодства і господарки Союзівки за 1970 рік, я передав Головній Контрольній Комісії, разом з рекомендаціями для дальшого росту цієї перлини Батька-Союзу. Закінчуючи мій короткий звіт, звертаюся до членів Головного Уряду із закликом до реалізації гасла, під яким проходила 27-ма Звичайна Конвенція в Клівленді в травні 1970 року: „З пошаною до піонерів — лицем до молоді".

ЗВІТ ГОЛОВНОГО КОНТРОЛЕРА Д-РА ІВАНА СКАЛЬЧУКА

Як член Контрольної Комісії, я брав участь у засіданнях Контрольної Комісії, а саме в днях: 9-го вересня 1970 року, від 5-го до 10-го квітня 1971 року, та в спільному засіданні Контрольної Комісії та Екзекутивного Комітету в дні 9-го квітня 1971 року.

В днях 18-го до 20-го вересня 1970 я брав участь у надзвичайних нарадах Головного Уряду УНС. Був делегатом УНС на Братському Конгресі стейту Пенсильвенія у Філядельфії в днях 16-го і 17-го листопада 1970.

В дні 29-го листопада 1970 брав участь у Загальних Зборах Філядельфійської Округи УНС, в днях 4-го жовтня 1970 та 4-го квітня 1971 року — брав участь в нарадах Філядельфійської Округи УНСоюзу, а в днях 15-го лютого та 25-го березня 1971 в нарадах Окружної Управи у Філядельфії. Брав участь у Загальних Зборах 430-го Відділу Т-ва „Дністер" 7-го березня 1971 та 83-го Відділу ім. Івана Франка 21-го лютого 1971 року.

В днях від 5-го до 10-го квітня 1971 року переводив перевірку діловодства головного секретаріяту та організаційного Відділу в рямцях річної контролі. Із переведеної контролі буде предложений річній нараді Головного Уряду окремий звіт.

Із засідань Контрольної Комісії виготовив протокол в англійській мові.

В 1970 р. зорганізував 11 членів УНСоюзу.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО КОНТРОЛЕРА Д-РА МИХАЙЛА ДАНИЛЮКА

1. Брав участь у працях або засіданнях Окружної Управи УНС у Міннесоті.

2. Дописував до „Свободи" на різні громадські теми.

3. Продовжував у „Свободі" колюмну „На медичні теми", яка тепер вступила у свій п'ятий рік постійної появи у газеті. Писання цієї колюмни перейшло на звітний час 500 сторінок машинопису і доходить до числа 180 статтей цієї колюмни.

4. У зв'язку з цією колюмною, від читачів наспіло за звітний рік біля 200 листів в медичних справах, і більшості тих запитів було дано відповідь окремими листами.

5. В часі звітного року появився друком „Лікарський Довідник", який вийшов виданням УНСоюзу і „Свободи". Хоч і написаний він був раніше, все ж у звітовий час були роблені останні коректи і т. д. Мені, як авторові, незручно говорити про значення цієї книжки для нашої громади, але численні листи від читачів, кілька високоякісних рецензій на цю книжку, загальний відгомін були якнайкращими, що у свою чергу говорить, як про вартість книжки, так і про її потребу для нашої громади.

6. У додатковім до брошури про „Наркоманію", яка вийшла ще минулого року, написав ще короткий огляд-інформацію про наркотики і грізні ліки, які були опубліковані в „Свободі" на цілій сторінці в жовтні 1970 року.

7. Як дальшу послугу нашій союзовій громаді та громадянству в цілому я виготовив нову брошуру про „Алькоголізм" у двох мовах, яка появиться ширшим накладом для послуг громади цього року.

До цих звітів головний контролер д-р Б. Гнатюк додав пропозицію утворення окремої комісії для плянування розвитку „Союзівки". Гол. контролер д-р І. Скальчук поінформував, що Контрольна Комісія раніше мала змогу перевірити англомовний протокол останньої конвенції, а тепер має вже протокол в українській мові й заходить потреба порівняти їх, як також встановити, які ухвали конвенції були схвалені, як резолюції, а які, як рекомендації, бо цього з протоколів не завжди видно. Головний контролер д-р М. Данилюк додав до свого звіту, що він готує книжку про алькоголізм й що „Голос Америки" запросив його передавати доповіді на медичні теми на Україну.

На цьому перервано наради на обід о годині 1.30 по полудні до години 3-ої.

(Продовження на стор. 5-ій)

СЕКРЕТАРІ: Ви одержали новорічний заклик Головного Екзекутивного Комітету. Чи Ви вивісили його на публічнім місці, щоб дати змогу познайомитися з ним членам Ваших Відділів і місцевій громаді? Якщо ні, зробіть це тепер!

6. ЗВІТИ ЧЛЕНІВ ГОЛОВНОЇ РАДИ

(Продовження зі стор. 4-ої)

Друга (пополуднева) Сесія

Друга, пополуднева сесія річних нарад Головного Уряду розпочалася о год. 3-ій по полудні під проводом заст. гол. предсідника проф. Івана Телюка. Вона була присвячена другій точці нарад, а саме:

2. СПРАВА СВЯЧЕНЬ НОВИХ ЄПИСКОПІВ УКЦ ТА УЧАСТИ В НИХ УНС

Окрема комісія обрана у складі: В. Сохан – голова ред. А. Драган, — секретар та д-р Б. Гнатюк, д-р І. Скальчук, В. Дідюк і Марія Душник — члени, для розгляненння цієї справи та виготування пропозиції ухвали Гол. Уряду на ранній сесії нарад зголосила готовість скласти справоздання зі своїх нарад. Ще заки це сталося на залю нарад прибув д-р Володимир Пушкар, голова світового Товариства за Патріярхальний Устрій УКЦеркви, якого запрошено до слова.

Слово д-ра В. Пушкаря

Д-р В. Пушкар поінформував приявних про історію постання та завдання Товариства за Патріярхальний Устрій УКЦеркви та про останні події, які назріли в змаганні за помісність і патріярхальну єдність нашої католицької церкви. Він закликав Український Народний Союз включитися в це змагання та допомогти своїми засобами досягти намічену мету, яка має не лише церковне, але й загально-національне значення й може й має допомогти також у змаганні українського народу за державну незалежність.

Після цього голова комісії, заступник гол. предсідника й рекордовий секретар Володимир Сохан, склав справоздання з нарад комісії та звернувся з апелем до членів Головного Уряду прийняти пропоновану резолюцію для добра українського народу і УНСоюзу, а ред. Антін Драган відчитав проєкт пропонованої резолюції. Д-р М. Данилюк в імені власному та Митрополичої Ради УПЦеркви висловлюється проти запропонованої резолюції, а гол. радний Андрій Шкула вимагає перекладу резолюції на англійську мову. Гол. радний М. Куропась перекладає резолюцію на англійське. В дискусії над цією справою занимали голос пп.: д-р Данилюк, д-р Футей, М. Куропась, В. Сохан і А. Драган. Після цього це внесення Комісії, піддержане головою Контрольної Комісії мґром І. Геврином і гол. контролером д-ром І. Скальчуком, принято без змін. Текст резолюції такий:

ЗАЯВА ГОЛОВНОГО УРЯДУ УНС

У зв'язку з відомими подіями, які заіснували в українській громаді після найменування двох єпископів-помічників УКЦеркви при поминенні прав і компетенцій проводу цієї Церкви: її Архиєпископського Синоду та її Верховного Архиєпископа Блаженнішого Кардинала Йосифа Сліпого, і визначенням єпископських свячень на 25 травня ц. р. всупереч пораді Верховного Архиєпископа відкласти ці свячення до чергового Синоду УКЦеркви. Головний Уряд УНС, зібраний на своїх річних нарадах 24 травня 1971 року, мавши на увазі, що ці справи переходять суто церковні межі і глибоко заторкують українську національну самобутність, і базуючись на рішеннях двох попередніх Конвенцій УНСоюзу, постановляє всеціло піддержати резолюцію Екзекутиви і Політичної Ради УККА з 15 травня ц. р. та відхилити пропозицію на делеґування своїх представників для участи у згаданих свяченнях. Рівночасно Головний Уряд звертається з телеграмою до Святішого Отця Папи Павла VI з проханням уможливити Верховному Архиєпископові Блаженнішому Кардиналові Йосифові Сліпому заплановані відвідини українців католиків на північно-американському континенті.

Після цього голова Контрольної Комісії мґр І. Геврик ставить внесення вислати до Філядельфії окрему делегацію Головного Уряду УНСоюзу для зустрічі з номінатами на єпископів о. монс. Іваном Стахом і о. монс. Василем Лостеном, щоб наклонити їх піти на зустріч побажанням Верховного Архиєпископа Блаженнішого Кардинала Йосифа Сліпого і їхні свячення відкласти. Пропонує делеґувати головних урядовців: І. Телюка, сенатора Павла Юзика, Б. Футея, Т. Шмагалу, Б. Гнатюка і М. Куропася. Внесення піддержане гол. радним Д. Попадинцем, без дискусії схвалено.

На внесення гол. контролера д-ра Івана Скальчука, піддержане головою Контрольної Комісії мґром Іваном Геврином, схвалено вислати у вище дискутованій справі телеграму до Папи Павла VI та привітальну телеграму до Верховного Архиєпископа Йосифа.

Текст телеграми до Святішого Отця є наступний:

His Holiness Pope Paul VI, Vatican City Italy
Your Holiness! The Supreme Assembly of the Ukrainian National Association, a fraternal association, representing 90,000 members in United States of America and Canada, holding annual meeting May 24, 1971, voted to humbly request your Holiness to facilitate the pending visit of Archbishop Major of the Ukrainian Catholic Church, His Beatitude, Joseph Cardinal Slipyj to North America.

The Assembly also passed resolution, requesting Bishops Elect, Most Reverends, John Stock, and Basil Losten to postpone their consecrations in accordance with request and recommendations of Cardinal Slipyj.

Supreme Assembly of
Ukrainian National Association

6. ЗВІТ ГОЛОВИ ГОЛОВНОЇ РАДИ ВАСИЛЯ ДІДЮКА

Після цього голова Головної Ради Василь Дідюк склав справоздання з праці власної та других членів Головної Ради.

ЗВІТ ГОЛОВИ ГОЛОВНОЇ РАДИ ВАСИЛЯ ДІДЮКА

Вельмишановні
Пані і Панове!

І ще один рік многогранної та не легкої союзової праці, за нами. Здається, що немов ще тільки вчора були ми учасниками вже 27-ї з ряду Конвенції УНС та стоячи перед лицем найвищого нашого збору, давали свою згоду стати в його проводі. Одержавши повне довір'я, ми рівнож робили приречення, що взявши на себе ці великі і відповідальні обов'язки, в міру всіх наших можливостей, будемо виконувати їх якнайкраще. Виконуючи наші обов'язки зібралися ми сьогодні на наші річні наради цілого Головного Уряду УНС, на яких маємо не тільки здати звіти, але також докладно обговорити їх, та чітко і ясно підкреслити всі наші успіхи і недоліки, позитиви і неґативи, та, проаналізувавши їх, зробити правильні висновки. Роблячи однак висновки і нові постанови, мусимо виходити із основного заложення, що „УНС — це український моральний і матеріяльний капітал" — це довголітня тяжка праця наших піонерів та кількох поколінь; це моральна й матеріяльна власність нашої спільноти в ЗСА і Канаді, а через них і власність цілого українського народу. Безперечно, що на протязі довгих років УНС і його провідники старались по їхнім силам і змозі робити все якнайкраще. Однак, так вже Провидінням створене наше життя, що „все йде, все минає". Тому з подякою й пошаною клонимо голови перед тими, що не тільки саму ідею УНС створили, але дали їй напрямок та зробили все те, що маємо сьогодні. Ми твердо віримо, що ідея, на якій створено УНС, це ідея великої і святої Української Правди, яка для нас залишається незмінною, аж до того часу, коли станеться вона дійсністю на нашій рідній українській землі. Однак приходять нові часи, приходять і невпинно йдуть великі перетворення і зміни у кожній ділянці людського життя. У зв'язку з тим, хочемо ми, чи ні, мусимо робити конечні й потрібні зміни. Мусять бути зроблені зміни у способі нашої праці, плянуванні і дії. На наших нарадах мусимо добре застановитись і продумати розв'язку багатьох пекучих і невідкладних справ й проблем, які мусять бути спрямовані на дальший ріст і розбудову нашої організації, та справнішої дії в користь нашого численного членства, а через них у користь цілої української спільноти Америки і Канади, вправді минулорічна 27-ма Конвенція УНС внесла вже багато дечого — „на потребу", та започаткувала правильний напрямок у розв'язці богатьох актуальних проблем. Ювілейне гасло УНС „Лицем до молоді — в пошані до старших", було у великій мірі реалізоване. Старші і заслужені союзовці одержали заслужене признання і похвалу, молодші зайняли їхні місця. Провід нашої організації, значно під кожним оглядом зміцнився, а рівночасно із тим перебрав на себе більші обов'язки і відповідальність. Бо коли наші піонери Америки і Канади у тяжких обставинах змогли „із нічого", своєю відданою працею й любов'ю свого рідного створити УНС, що на сьогодні є твердинею національно-моральної і матеріяльної нашої сили, та нашою гордістю, то ми їхні перєємники, мусимо зробити далеко більше. Тому нехай ці наші тижневі наради, будуть фактичним аналізом наших дотеперішніх досягнень з результатом правильних висновків і постанов.

Я впевнений, що в цьому напрямку будуть проходити наші наради і, що побіч ряду інших одною з найважливіших буде журба як знайти дорогу до багатьох тисяч українців і українок, а зокрема молоді Америки і Канади, щоб переконати їх у доцільності й потребі для особистого і загального добра, стати у спільні ряди УНС, щоб спільно здобувати ще більші успіхи.

Організаційна ділянка праці

Приступаючи до звітування, розпочинаю його організаційною ділянкою у якій я працював як головний радний, і обласний організатор. Моя область розтягається на великі тисячі миль розлогої Канади, від моря до моря. Мимо всіх труднощів й перепон, простору і часу, я докладав зусиль, старань, енергії і знання, щоб взяті на себе обов'язки виконати якнайкраще. Чи вповні виконав я свої завдання, залишаю оцінці Вельмишановних Пань і Панів членів Головного Уряду. Як відомо на 27-й Конвенції, дав свою згоду очолювати наш „Канадійський Союз" визначний наш земляк, сенатор П. Юзик, обраний заступником головного предсідника на Канаду, в надії, що під його проводом, зможемо ще краще розгорнути нашу працю. Сьогодні можу ствердити, що у цьому напрямку зроблено вже дуже багато, однак, як все й всюди конечними є час і праця. Деяка структуральна зміна системи організаційної праці УНС в Канаді та велика і многогранна праця Сенатора, не все дають йому змогу подолати і всі союзові обов'язки. На нашому першому офіційному засіданні членів Головного Уряду з Канади, яке відбулося, 28 лютого ц. р. порушено і обговорено ряд думок і суґестій, які були спрямовані на якнайкраще адміністраційне і організаційне впорядкування союзових справ у Канаді. Тому на протязі цілого року мені часто приходилося особисто, письмово чи телефонічно обговорювати та узгіднювати, багато справ з Сенатором. Багато наших суґестій були передані для вирішення Головної Екзекутиви, але були і такі, які напевно будуть на порядку дня наших нарад, тому я прошу всіх Вельмишановних Пань і Панів Вашої піддержки у канадійських справах, яких першою і основною ціллю є — дальший розвиток УНС в Канаді. Побіч цього, узгіднивши організаційні справи з чотирма членами Головного Уряду: Сен. П. Юзиком, мґр І. Геврином і п. Д. Попадинцем та з головами Округ Ніяґарської о. М. Блаженком, Торонтонської п-ю Куцою прийнявши наші організаційні завдання, я стало і безперебійно допильновував їхньої реалізації. Сталі систематично-безперебійні відвідини відділів, письмовий і телефонічний зв'язок — були нерозривним ланцюгом нашої цілорічної праці. Там де було більше співпраці та охоти, там Відділи і Округи добились значних успіхів. До окремих своїх успіхів цього року, хочу зарахувати зорганізування 4-х нових відділів: в Гамільтоні, Летбриджі, Калґари і Томпсон, та організаційну підготовку до зорганізування ще 3-х нових. Дві організаційні поїздки на захід Канади, перша з головним предсідником Й. Лисогором і заст. головного предсідника сенатором Юзиком у літньому часі, друга в осінньому, охоплювали відділи: Едмонтон, Калґари, Ріджайна, Летбридж, Мус Джов, Саскатун, Гефорд, Давфин, Вінніпеґ, Томпсон і Тондербей. Вони принесли організаційне зрушення і нові відділи з біля сто новими членами. Окрема довша організаційна поїздка була на Північ Канади та охоплювала: Тиммінс, Капускейсінґ, Валдор, Руан, Кірклєнд Лейк, Судбури, Су Сен Мері і вона була під кожним оглядом успішною. Велику увагу присвячувано ближчим відділам Ніяґарської і Торонтонської округ, які я систематично відвідував. Добру співпрацю нав'язано було з головою Ніяґарської округи о. М. Блаженком, організаторами Є. Омельченком, П. Дяковим та секретарями П. Самцем, М. Бережуком, Й. Фаряничом, Ф. Стаховим, Шпурком, І. Марчуком і іншими. Добра співпраця була із відділами Торонтонської округи та з їхніми секретарями: В. Шараном, Я. Бурієм, І. Курманом, І. Мельником, пастором Давидюком, Я. Ковальчуком, В. Остап'яком, П. Гуменюком, п-ю Я. Спольською, П. Сахаревичом, П. Вербовецьким, Г. Ногою, В. Зацерковним, Б. Лавриновим, М. Хоминим, Д. Майковичом, Д. Заневичом, Я. Гуменюком, і інш. На жаль, були й такі відділи, які не виявляли зацікавлення співпрацею й самі не працювали. Два рази я відвідав Монтреальську округу, де працював разом із головою округи головним радним Д. Попадинцем і окремими секретарями. Політичні, хаотичні обставини Квебецької провінції не надто сприяли цьому. Найбільше праці і старань в організаційну працю вложили: п-і Б. Мельник, п-і Т. Мороз, п-на В. Баніт, п. І. Процик, п. М. Перейма, п-і Шульгин, п. П. Дубас, проф. М. Андрухів, заст. голови округи п. О. Дячишин, Стефанюк та інші члени відділових управ, яких прямо неможливо було б всіх вичислити. Потім хочу зробити одно приємне ствердження, що вправді поволі але постійно збільшується круг людей, які включаються у круг діяльности нашої організації. В усіх трьох округах відбулися по два рази організаційні збори, на яких приходилось мені робити підготовку до запланованих весняної і осінньої кампаній. На Заході Канади вдалося підшукати, на мою думку надійного, обласного організатора п. Ф. Токарика який разом із дружиною відбув вже короткий секретарсько-організаційний курс у Головній Канцелярії та приступив до праці. В Монтреалі стала секретаркою відділу ч. 474 п-і Дарія Манило активна суспільно-громадська діячка і учителька, яка може й стане постійною організаторкою в Монтреалі. Варто також згадати, що чимраз більше число наших активних і відданих союзових працівників знаходимо між нашими панями. Пророблено також старання щоб і наш „столичний" Відділ в Оттаві, міг стати великим і репрезентативним. У скорому часі мають відбутися загальні збори Відділу, на яких буде обрано нову, активну управу. Поза сталими організаційними відвідинами я бував на загальних зборах багатьох відділів. Кожну хвилину часу, перебуваючи в Торонті, використовував на зв'язок із секретарями 14 місцевих Відділів та часом з ними, а здебільша самий я, використовував мій адресар, відвідуючи багато домів наших людей забезпечуючи їх в УНС.

Побіч сталого зв'язку із членами Головного Уряду з Канади, я був також в зв'язку із членами Головної Екзекутиви; Й. Лисогором, В. Соханом, д-ром Я. Падохом; П. Пуцилом, редактором Драганом, з якими часто різними способами приходилося полагоджувати цілий ряд справ. З ними розв'язувано цілий ряд справ під час наради обласних організаторів у Г. Канцелярії. Побіч особистого зв'язку із секретарями і відділами, телефонічних розмов, я вислав 462 різних письм до наших Відділів, святочних побажань, ювілейних привітів до товариств тощо. Перебуваючи у різних містах Канади я поширював правдиві інформації про УНС, яких, на жаль так мало. Мої відвідини визначних церковних і світських осіб, виступи в радіо і на різних зборах, мали це також на увазі. Хоч ніколи не був я прихильником з'єднання Відділів, однак на жаль у цьому році таки прийшлося з'єднати два відділо з іншими. Причини були різні, але найважливіша, це брак людей, які хотіли б посвятитися праці для УНС. Проблема союзових кадрів, головно молодших, у нас скоро наростає і стає важливою і невідкладною справою. Окрему увагу мусимо звертати на Захід Канади, де існує великий резервуар для нового членства. Досі добре там проводили свою організаційну працю: постійний організатор Л. Вовк в Саскатуні, та секретарі: суддя Л. Корчинський, М. Наконечний, Т. Войтів, інж. М. Ковальський, п-і Е. Кудеревко, Г. Зивер, Д. Марцінюк, М. Герасимович, А. Авраменко, Зіп, Ф. Токарик, Я. Касюхнич, п-і Гала, І. Геврик, І. Паньків, А. Балич і інші. У дальшій розбудові УНС потрібні будуть там нові люди до праці. Можливо, що багато дечого упорядкується там, коли вже вповні розгорне працю наш новий обласний організатор п. Токарик. Реасумуючи сказане, на кінець хочу подати цифровий стан цьогорічних наших досягнень: нового членства і нових відділів, по окремих Округах:

Західня Вінніпеґська округа — нових членів 313, шість нових відділів; Торонтонська округа — нових членів 332; Ніяґарська округа — нових членів 105, один відділ; Монтреальська округа — нових членів 61; Відділи, які належать до Дітройтської округи — нових членів 52. З 7 нових відділів були зорганізовані: 4 мною а 3 Гірняком. Разом членів — 863. Сюди не входять члени Союзу Українських Братств, які об'єдналися з УНС.

Не враховуючи організаційної допомоги окремим секретарям, у якій було записано поважне число нових членів на їх рахунок, на мене записано 225 нових членів, з яких 61 стали також читачами „Свободи", а для 28 їхніх дітей запренумеровано „Веселку". Маючи на увазі популяризацію і правильну інформацію про УНС, я написав ряд статтей, які були поміщені у „Свободі" і в деяких українських, канадійських часописах. Постійна колюмна у „Свободі" „Вісті з Торонта" втішається певною популярністю. Це є й все, що можна сказати про мою цілорічну, тяжку і многогранну організаційну працю. Були успіхи, були недоліки - невдачі. За успіхи і співпрацю належиться всім цим, які до них причинились, щира подяка. Недоліки враховуємо, як досвід у новій праці. На кінець варто відмітити мої дворазові відвідини союзової громади у Бостоні, де, з допомогою місцевих секретарів і головної радної д-р А. Чопик, було проведено успішну організаційну працю.

Громадська праця і репрезентативна діяльність

Праця на громадській ниві це праця з громадою. Не можна вимагати від громади більше, як їй дається. Це завсігди мав я на увазі, тому побіч різнородних суспільно-громадських навантажень, треба було пам'ятати про репрезентативну ділянку УНС, який в Канаді щораз більше здобуває повне право громадянства, та стає не тільки „асекураційною компанією", як то досі дехто інтерпретував, але повновартною суспільно - громадською установою, яка так багато робить для української спільноти в Америці і Канаді. УНС належить до КУК, який є нашою репрезентативною Централею. Та треба бути і відповідно репрезентувати і УНС. Тому часто брав я участь у його засіданнях і зборах. Там зібрані всі наші так церковні, як і світські організації, з яких рекрутується наше членство. Чи буде це: БУК, ПЛАСТ, УНО, ЛВУ, СУМ, ОДУМ, МУНО, православні чи католицькі парафії, часто у них треба бути та з ними співпрацювати, коли хочемо і маємо задержати нашу установу загально - соборницькою. Це була моя засада, яку я вповні старався задержати. Можливо, що хочби навіть короткий перелік моєї репрезентативної праці, як члена Головного Уряду УНС, кине крихітку світла на її різнородність, а притім й значення. Відвідини Владик Українських Католицьких і Православних Церков під час поїздок по Канаді, зустріч з представниками КУК і його Президентом, відвідини українських видавництв і редакцій: „Українські Вісті", „Канадійський Фармер", „Український Голос", „Новий Шлях", „Поступ". Участь у 3-денному Українському Національному Фестивалі у Дауфин, Манітоба, з активною участю у його програмі, та окремим нашим кіоском. Участь у Лемківському з'їзді, бенкеті Українського Дому, посвяченні купального басейну СУМ-і оселі „Веселка", зустріч з Преосвященним Архиєпископом Кир Букатком з Югославії, участь у Дні Помісности Української Католицької Церкви, участь у 2-му Пластовому З'їзді, підготовка кандидатки на кралю преси від „Свободи" і активна участь у проведенні Равту Преси. Репрезентативні і інформативні виступи на багатьох українських радіопрограмах, участь у Передконґресових нарадах КУК, у 60-річчя УРСоюзу, інсталяція Всеєв. о. протопресвітера І. Сиротинського, Крайовий З'їзд СУМ Канади, 60-річчя „Українського Голосу", виступ на радіо „Голос Канади" в Едмонтоні і Монтреалі з інформаціями про УНС для передачі в Україну, і т. п. Безперечно, що ніколи не бракувало мене і під час щорічних „Українських Днів" та вивішення національного українського прапору на міській ратуші з нагоди 22 січня, підсання мейором проклямації та багатьох інших пресових конференцій, так нашої, як і чужомовної преси. Всі справи репрезентативного порядку ми узгіднювали з заст. головного предсідника на Канаду сенатором П. Юзиком. Там, де не було можливості взяти особисту участь, було висилано письмові привіти. Варто підкреслити, що за письмовий привіт для Їх Блаженства Архиєпископа Кардинала Кир Йосифа, з нагоди дня уродин, маємо у нашій течці подяку і благословення для праці УНС. Було б прямо не можливо перечислити не тільки громадську але також репрезентативну працю із всіми імпрезами, доповідями, чи виступами з окремих нагод, де часто треба було заступати УНС. Становище головного радного вже само по собі вимагає активності у громаді, а тим більше, коли є він ще і організатором. Багато разів приходилось мені виступати також, як кореспондент нашого щоденника „Свобода".

Спостереження і висновки

У своєму вступі до звіту я підкреслив важливість аналізи звітів та правильних висновків. Додержуючись цього, звітую не тільки, що було зроблено. На протязі пройденого часу праці для УНС та досить детальних спостережень, приходжу до висновку, що дальший ріст й розбудова УНС в Канаді, буде залежати від таких обставин:

1) Упорядкування організаційної структури канадійського УНС, беручи до уваги суспільно - організаційну відмінність терену. Дотеперішня форма т. зв. канадійської канцелярії не вповні віддзеркалювала форми чи структури, бо була одноособовим „представництвом". Покликано до життя Канадійське Представництво УНС, яке почало діяти як вповні демократичне і колегіяльне тіло із завданням не тільки репрезентативного, але також діяльностевого характеру з окремими головними урядовцями на окремих теренах їх діяння, буде на мою думку правильною розв'язкою. Однак така розв'язка була б неповною, коли б Канадійське Представництво зависло у повітрю без своєї канцелярії. Така канцелярія в першу чергу мусить мати відповідне приміщення, доступне і сприємливе для всіх і різних прошарків нашого членства. Канцелярію міг би вести наш представник „чіф ейджент", з додатком працівника канцелярії, який виконував би зарядження Канадійського Представництва.

2) Для не тільки престижевої, але конечно практичної а потім можливо навіть корисної інвестиційної цілі, є конечним мати власний Союзовий Дім, який не тільки скріпив би престиж УНС, а також гуртував би своє членство.

3) Організаційний плян праці мало б виготовити Канадійське Представництво, враховуючи наявність організаційних сил, з можливістю бодай двох обласних організаторів на Заході і Сході Канади, або під проводом одного обласного організатора з відповідними постійними місцевими організаторами. За реалізацію й виконання плянів відповідав би визначений Канадійським Представництвом, організаційний референт.

4) Призначити постійний бюджет для Канадійського Представництва в сумі не меншій 5.000 дол. річно, який був би призначений на постійні радіопрограми у: Торонті, Вінніпеґу, Монтреалі, Едмонтоні та в других осередках де такі існують. З цієї суми були б оплачені чотири „Сторінки УНС" в канадійських газетах і інше.

5) Поробити заходи, щоб знайти дорогу до нашої молоді. Нав'язати більший зв'язок із нашими молодіжними організаціями, студентськими клюбами ітп. Вправді справа молоді, це не тільки канадійська проблема, це проблема загальна і напевно у загальному аспекті будемо її розглядати. Відмолодження секретарів наших відділів стає важливою справою нашої будучности.

6) Усправнити нашу службу Відділам і членству.

7) Належне впорядкування морґеджової політики. Зокрема це відноситься до Канади.

8) Посилення організаційного зв'язку; сталі й систематичні відвідини округ, відділів і окремих громад; організаційно-секретарські, хочби навіть короткі, курси.

9) Студентські стипендії, допомоги нашим організаціям, церквам, установам, молодечим і науковим товариствам, які слід виплачувати без проволоки.

10) Докладати більше уваги до наших секретарів-організаторів. Це ж бо вони в основному розбудовують нашу організацію.

11) Давати пропоновану фінансову допомогу нашим Округам у такій мірі, в якій вони виконують свої організаційні завдання. Знов же округи із свого боку повинні пожвавити організаційну і братсько-запомогову діяльність.

12) Притягнути до проводів наших Округ найкращих громадян і і активних союзівців, які на це заслуговують, а які не є тільки союзівцями, як їм цього потрібно. Ніяка інша кляcифікація, окрім праці для УНС, не повинна входити у рахубу.

Якщо б бодай малу частину моїх спостережень і суґестій можна б зреалізувати, я певний, що організаційна праця УНС і його канадійської вітки, значно пішла б вперед.

Закінчення

Кінчаючи свій звіт головного радного і обласного організатора, я подав у загальних рисах, не тільки про те, що було зроблено, але також дозволив собі підкреслити і те, що на мою думку зробити треба. Щераз хочу запевнити, що принятий нами у ювілейному році плян 10-ть тисячного членства УНС в Канаді, вже не за горами. Докладаємо і будемо докладати всіх старань, щоб якнайскорше був він зреалізований. Я певний, що звіти інших членів Головного Уряду з Канади, а зокрема звіт заступника головного предсідника Дост. Сенатора П. Юзика, напевно доповнить багато у дечому мій звіт. Багато виконаних нами часто нелегких завдань, завдячуємо не тільки ідейній праці наших головних урядовців, але також цілого ряду наших секретарів-організаторів. Вправді поконвенційний час, як все бувало, не є сприятливим для організаційної праці, то все ж таки треба ствердити, що за малими вiімками, проводили ми її, у можливо у найкращій гармонії і співпраці. Ми вдоволені, що нашу канадійську частину великого і міцного УНС, очолює Дост. Сенатор, та, що дві вітки єдиної української громади ЗСА і Канади, які плекають ті самі національні традиції та звичаї змагають до якнайскоршого осягнення цілі. У цьому марші були і ми Дорогі Союзівці. Щиро дякую всім, за гарну і повну співпрацю. Дальшими спільними силами розбудуймо ще більше нашу заморську твердиню, на добро і славу великого і геройського, хоч поневоленого, але не скореного українського народу. Віримо, що вже скоро прийде час, що і він засяде у колі „вільних народів".

(Продовження на стор. 6-ій)

ЗВІТИ ЧЛЕНІВ ГОЛОВНОЇ РАДИ

(Продовження зі стор. 5-ої)

Закінчуючи свій звіт звітодавець підкреслив, що обставини праці після конвенції зменшили видатність праці на терені Канади й треба змагати до повороту до давніших визначних успіхів УНСоюзу в Канаді. Відносно праці інших головних радних, він, як голова Ради, може підкреслити, що їхні друковані раніше звіти виявляють велику активність як головних урядовців й організаторів й тому уважає зайвим повторювати їх звіти, подібно, як це зробив голова Головної Контрольної Комісії звітуючи усно за головних контролерів.

Після цього залучено до протоколу раніше надруковані звіти усіх головних радних.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РАДНОГО СТЕПАНА ГАВРИША

Високоповажані Пані і Панове, Головні Урядовці УН-Союзу!

Так доля хотіла, що делегати 27-ої Конвенції УНС в Клівленді виявили мені довір'я і перевибрали мене головним радним на наступних 4 роки.

Бути головним урядником установи, яка поза межами рідної землі, вже повних 77 років виконує місіонерську працю, є направду гордістю.

Коли говорити про мою діяльність на пості головного радного, то мушу згадати, що буду звітувати виключно за час від Конвенції — себто від травня по 31 грудня 1970 року. Рівнож мушу згадати і це, що в тому самому часі я виконував обов'язки обласного організатора, був головою Окружного Комітету Філядельфійської Округи та рівнож був секретарем 83-го Відділу ім. Івана Франка в Філядельфії.

Щоби відмежувати працю платного урядовця від виборного, в хронологічному порядку подаю зразу звіт з праці на пості головного радного, голови Округи і секретаря, а звіт з праці обласного організатора подаю окремо.

Як головний радний я виконував в першу чергу ці доручення, які мені були повірені членами Екзекутиви УНС, а саме:

1) Репрезентувати УНС під час 17 конвенції Братського Союзу — Української Народної Помочі, яка відбулась в травні в Пітсбургу.

2) Репрезентувати УНС під час 8-го Центрального З'їзду Українського Лікарського Товариства Америки і Канади, що відбувся 30-31 травня в Філядельфії.

3) Бути присутнім в головній канцелярії 16 червня під час зустрічі Владики УАПЦеркви в Европі Преосвященного Ореста.

4) Бути присутнім під час 5-ої Конференції Вівтарних Хлопців УПЦеркви Філядельфійського деканату, яка відбулась 25 червня в Атлантик Ситі.

5) Бути присутнім під час „Дня УНСоюзу Пенсилвенійського Стейту", яке відбулось 28 червня на оселі Ольжича в Лігайтоні.

6) Взяти участь в „37 Традиційному Українському Дні Шамокінського Деканату", що відбувся 26 липня в Лейквуд, Па.

7) Репрезентувати УНС під час 25 ювілейного З'їзду Об'єднання українських Євангельсько - Баптистських Церков в ЗСА, який відбувся в днях 5-го і 6-го вересня в Честері, Па.

8) 18-19 і 20-го вересня участь в засіданню Головного Уряду УНС, яке відбулось на „Союзівці".

9) Репрезентувати УНС під час Конгресу Братських Союзів стейту Пенсилвенія, який відбувся в днях 16 і 17 листопада в Філядельфії.

Подані дати і імпрези говорять лише про частинну діяльність, бож нема ні дня ні тижня, щоби не було потрібним заступати тут чи там УНСоюз. Слід згадати і це, що я брав участь в загально - громадських імпрезах у Філядельфії та довколишніх місцевостях. Був учасником конференції ЗУАДК, в якому належу до дирекції. Крім того належу до Контрольної Комісії місцевого відділу УКК та до Товариського Суду УСТ „Тризуб". В загальному я дбав про добре ім'я УНСоюзу там, де того вимагала потреба.

Праця на пості голови Філядельфійської Округи

Як голова Окружного Комітету Відділів УНС — Філядельфійської Округи, знову мушу повторити мої слова з попередніх річних звітів, що я є гордий з того, що можу очолювати таку поважну союзову громаду, якою є наша Філядельфійська округа. Округа об'єднує аж 37 Відділів, які разом нараховують 7,390 членів, що є майже двадцятьп'ятою частиною усього членства УНС.

Організаційні здобутки в минулому році не були надзвичайні, але все таки 34 Відділи приєднали Союзові 447 нових членів (3 Відділи не дали членів) і тим самим ми зайняли третє місце між 30-ма Округами в змаганнях за приєднування нових членів.

Коли говорити про число організаторів, які дали 10 або більше членів, то Філядельфійська округа мала таких аж 21 і тому дістала перше місце, за що одержала почесну плякету.

Члени управи Окружного Комітету та Відділові урядовці беруть активну участь у всіх ділянках суспільно-громадської, культурної, виховної і церковної праці Філядельфійської Метрополії та околиці, як Трентон, Честер, Брістоль, Вільмінгтон, Кемден, Мілвіл, Віліямставн, Коствіл, Кліфтон - Гайт, Бріджпорт і Фініксвіл. Згадана діяльність Відділових урядовців відіграє поважну ролю в наших успіхах.

Як голова Округи я вдержував контакт з Відділами, допомагав технічно там, де того було потрібно, відбував засідання управи, плянував працю. Кромі того, по можности, часу брав участь в різних громадських нарадах, імпрезах, бенкетах та суспільно - громадській праці. Був в цілости відповідальним за наші радіопередачі, які Округа провадить вже від років. В звітовому році Округа мала 50 оголошень пропагандивних, 12 побажань з нагоди Великодніх і Різдвяних свят і 8 інших оголошень — разом 70 передач.

Слід згадати і це, що при нашій Окрузі вдалось зорганізувати „Координаційний Комітет Молоді УНСоюзу", якого першим головою був студент Зенон Карпин. Поза допоміжною працею Окрузі цей Комітет власними силами зорганізував добре підготовану забаву для молоді, відбув місячні засідання та влаштував дві прогульки. Зараз цей комітет очолює молода студентка Галина Козак.

В звітовому році Округа відбула 4 окружні наради, а саме 22 березня, 3 травня, 4 жовтня і 29 листопада. Незалежно від того 3 жовтня відбувся секретарсько - організаційний курс для секретарів і організаторів ,який провадив п. Володимир Сохан — заст. головного предсідника.

З великим жалем та смутком в серці згадую передчасну смерть двох відданих секретарів, а саме покійного Василя Новака, який на протязі 40 років був секретарем 156 Відділу в Честері та нагло померлого покійного проф. Володимира Басюка, основоположника і секретаря, на протязі 15 років, 424 Відділу в Філядельфії.

Праця на пості секретаря 83 Відділу

Відділ цей добре просперував і в звітовому році приєднано до нього 40 нових членів. В тому велика заслуга голови Відділу Мирона Карбівника та заступника секретаря Андрія Кушніра, який під час останніх річних Зборів був вибраний секретарем згаданого Відділу. В цей спосіб я позбувся одного клопоту з моєї голови.

Реасумуючи мій звіт з праці на пості головного радного, голови Окружного Комітету і секретаря Відділу, я подав лише важніші дані з попередньої праці. Я є свідомий того, що були і недотягнення, що можна було мати кращий успіх, але зчаста фізично є неможливим це зробити, а до того мусимо стосувати нові методи праці й ввести деякі зміни в союзовій структурі.

Я вірю, що всі ми дорожимо нашим Союзом, всі хочемо запевнити йому будучність і в зв'язку з цим повторю деякі мої суґестії і пропозиції, за які веду боротьбу почавши від 1965 року.

Стипендійний Фонд УНС

1) Про уділювання стипендій УНСоюзом студіюючій молоді, яка є членами Союзу, говориться вже від років, але, на жаль, говоримо одне — а робимо друге! Ми зчаста деклямуємо, що УНС є найбільшою організацією української молоді в вільному світі, бож до молодечого департаменту молоді належить понад 25 тисяч молодих людей.

Ми кинули високопатріотичний клич-гасло „Лицем до молоді", але коли прийде до діла — себто приділення стипендійного фонду, то тоді приділяємо дві тисячі долярів на тисячі потребуючих помочі — і в результаті признаємо три до 5 стипендій.

Акцію про збільшення стипендійного фонду я розпочав під час 26 конвенції в Чикаґо. Там я поставив пропозицію ухвалити 10,000-ий Стипендійний Фонд, а стипендії уділяти по 100.00 і більше долярів, на студії різних предметів. Даючи стипендії виключно на студії українознавства, ми кривдимо тим молодь тут народжену, яка студіює різні предмети.

Конвенція ентузіястично мою пропозицію схвалила, а Екзекутива прийняла це до відома і на цім все закінчилось. Мої домагання я порушував в звітах річних нарад Головного Уряду в роках 1967-68 і 69-му, домагаючись 100 стипендій по 100 долярів для молоді, яка є членами УНС найменше два роки. На жаль, всі мої заходи скінчились ф'яском, УНС дальше приділяв 3 або 5 стипендій загальною сумою 2.000 дол.

Приготовляючись до 27 Конвенції делеґати Філядельфійської Округи в числі 45 осіб відбули 3 травня 1970 р. передконвенційну нараду і на мою пропозицію одноголосно схвалили резолюцію, домагаючись 10,000 дол. на стипендійний фонд. Резолюція та була широко дискутована під час Конвенції в Клівленді і була одобрена, але, на жаль, офіціоз УНС „Свобода" проголосила дальше приділення 3 стипендій на біжучий 1971 рік.

Вважаю, що приділення лише трьох стипендій для студіюючої молоді — членів нашого союзу в відношенні до союзового майна, є незадовільне, і тому буду знову ставити конкретний внесок збільшити Стипендійний Фонд до суми 10,000 дол., а стипендії признавати від 100 дол. вгору. Чим більше уділимо стипендій, тим більше будемо мати „ключів" до домів нашої молоді, коли вона розпічне родинне життя. Рівнож заявляю, що Комісія для розподілу стипендій повинна складатись виключно з членів Головного Уряду УНС, а не інших осіб, бож ми розподіляємо гроші УНС, а не якоїсь іншої установи чи організації.

2) Пропоную звернути увагу на літні табори молодечих організацій, як в Америці так і Канаді і дати їм як моральну і матеріяльну поміч, коли такої потребують, — а вони напевно потребують її.

3) Звернути увагу на спортові клюби як професійних так аматорських ланок усіх родів спорту. Наші спортові клюби копаного м'яча (байдуже хто там грає) — це найкращі амбасадори пропаґування українського імени в телевізіях і радіо, бо кожний раз, коли відбуваються такі змагання, мільйони американських слухачів слухають коментарі про "Ukrainian Soccer Team".

4) Допомогти придбати Окружним Комітетам в більших місцевостях власні доми, де б можна координувати союзову працю.

Кінчаючи звіт головного радного та голови Окружного Комітету Філядельфійської округи, почуваюсь до милого обов'язку зложити щиросердечну подяку почесному голові нашої Округи д-рові Володимирові Ґаланові за його цінні поради та нашу співпрацю.

Рівнож висловлюю мою щиру подяку за дружню співпрацю на терені нашої Округи, яку мені виказали нові члени Головного Уряду з Філядельфії, панове головні контролери проф. д-р Богдан Гнатюк і д-р Іван Скальчук.

Щиро дякую всім членам Окружної Управи за товариську співпрацю, а вже найбільше панам Іванові Данківському, окружному касирові і Петрові Тарнавському, окружному секретареві, бо без їхньої помочі мені було б тяжко керувати такою поважною округою.

Праця на пості обласного організатора

Коли б я хотів в хронологічному порядку заподати точний звіт з проведеної праці на пості обласного організатора в 1970 році, то мусів би згадати майже кожний день в році. А кожний день тому, що праця обласного організатора не обмежується до 5-денної праці в тиждень з 40-годинним часом. Такої схеми обласний організатор не може додержуватись, він мусить діяти кожного дня не зважаючи чи це свято, чи день праці. Чи це є бенкет, весілля, хрестини чи забава, академія чи похорон, він всюди шукає проспектів, і мусить все бути готовим допомогти там, де того від нього вимагають обставини.

Я вже в попередніх роках підкреслював в моїх звітах, що було б мильним таке поняття, що праця обласного організатора обмежується виключно до того, щоби йти хата в хату і приєднувати членів. Ні — він повинен в першу чергу координувати працю в округах, бути зв'язковим між головною канцелярією УНС і Відділами. Бути дорадником відділових урядовців, провадити вишкіл секретарів, давати їм технічні поради, підшукувати нових секретарів, закладати нові Відділи, допомагати творити конструктивні Управи Окружних Комітетів, приготовляти Окружні Наради та брати участь в них, лучити малі та непродуктивні Відділи, а коли залишається вільний час, то тоді дбати про власну продукцію.

Повертаючись до технічного звіту з проведеної праці, то до території мого діяння в звітовому році належало 11 Округ, які є положені в 5 стейтах: Пенсилвенія, Делевар, Мериленд, Ню Джерзі і Коннектикат. Разом всі 11 Округ в звітовому році здобули 1590 нових членів, а на 31 грудня 1970 року вони нараховували 162 Відділи з 24,654 членами.

ДІЯЛЬНІСТЬ ОКРУГ ЗГІДНО ЗАПОДАНОЇ СТАТИСТИКИ

Ч.П.	Назва Округи	Скількість Відділів	Здобули членів 1970 р.	Було чл. на 31 грудня 1970 р.	Особи дали 10 і більше членів
1.	Філядельфійська	37	447	7,390	21
2.	Нюарська	21	274	3,241	10
3.	Шамокін	21	109	1,720	3
4.	Ню Гейвен	14	157	2,630	5
5.	Перт Амбой	12	143	1,978	7
6.	Аллентавн	12	93	1,457	3
7.	Джерзі Ситі	11	144	2,304	6
8.	Скрентон	10	29	692	1
9.	Балтимор	9	106	1,231	5
10.	Вілкіс-Бері	9	32	718	1
11.	Пассейк	6	56	1,093	3
Разом		162	1,590	24,654	65

Важніші дані про Округи

Округа Філядельфійська:

Зайшла зміна на пості секретарів в 324 Відділі, де секретарство перебрав Іван Бабяк і в Відділі 378 в Вудбайні, де секретарство перебрав д-р Роман Сапович.

Був в контакті зі всіма секретарями, а де була потрібна поміч, давав її. Допоміг 375 Відділові, перший раз в історії того Відділу, продати забезпечення на 25.000-50.000 дол. забезпечення.

Філядельфійська Округа була ініціятором Союзового Дня Пенсилвенійського стейту, що відбувся 28 червня на оселі Ольжича в Лігайтоні, Па. Як вже було згадано, Округа відбула секретарський курс 3 жовтня, який провадив заступник головного предсідника п. Володимир Сохан. Крім того відбулись 4 рази Окружні наради на протязі звітового часу.

Найкращими організаторами в окрузі 1970 року були слідуючі секретарі. Відділи: Іван Книгиницький — секр. 430 Відділу — 48 членів, Андрій Кушнір — секр. 83 Відділу — 40 чл., інж. Тихон Тещук — секр. 422 Відд. — 27 членів, панна Анна Хомин — секретарка 32 Відділу — 27 чл., секр. Петро Тарнавський — секр. 375 Відділу — 26 членів, Петро Щерба, секретар 173 Відділу — 18 членів, інж. Михайло Нич, секр. 397 Відділу — 17 чл., проф. Стефан Шилкевич, секр. 116 Відділу — 16 чл., Константин Хільченковський, секр. 10 Відділу — 15 чл., покійний Василь Новак, секр. 156 Відділу — 15 чл., Стефан Филик, секр. 163 Відділу — 14 чл., покійний проф. Володимир Басюк, секр. 424 Відділу — 13 чл., інж. Богдан Одежинський 153 Відділу — 13 чл., Петро Аркотин, секр. 261 Відділу — 12 чл., Іван Бабяк, секр. 324 Відділу — 12 чл., Ярослав Щербак, секр. 352 Відділу — 12 чл., Федір Петрик, секр. 362 Відділу — 12 чл., інж. Іван Скіра, секр. 153 Відділу — 10 чл., Микола Лялюк, секр. 231 Відділу — 10 чл. і Йосиф Хома, секр. 383 Відділу — 10 членів.

Округа Нюарк

Головою Округи знову зістав вибраний довголітній секретар 371 Відділу, заслужений союзовий і громадський діяч Юліян Баранюк. Округа, як і попередніми роками, була активна і продукційно добре вив'язалась зі свого завдання.

На протязі звітового року відбулись 2 рази Окружні наради, а саме 1-го березня і 18 жовтня.

В тій Окрузі мав багато клопотів зі 340 і 133 Відділами через неплачення на час членських вкладок секретарями до головної канцелярії.

Округа стратила головну радну, якою була пані Анна Дубас, що не була перевибрана на слідуючу каденцію.

Найкращими секретарями Округи в 1970 році були: Відділ 340 пані Стефанія Букшована - Ростислав Ястручик — 47 чл., Відділ 14 — Михайло Отрок здобув 38 членів, Відділ 37 — пані Анна Гнатюк — 35 членів, Відділ 371 — Юліян Баранюк — 34 члени, Відділ 76 — Василь Салабун — 20 членів, Відділ 214 — пані Анна Твардовська — 14 членів, Відділ 219 — пані Марія Юров — 13, Відділ 490 — пані Гелена Чорномаз — 13 членів, Відділ 234 — Іван Іваник — 13 членів і Відділ 27 — пані Люцина Олесницька — 10 членів.

Округа Шамокін:

Головою Округи є заслужений Союзовий діяч та довголітній секр. 305 Відділу, Михайло Гестош, який ніколи не жалів та дальше не жаліє часу і труду доля добра УНС.

Округа та має забагато Відділів малоактивних, одначе є тяжко їх оздоровити через брак відповідних людей. Секретарями Відділів в більшості є старші особи, а молодих є тяжко переконати бути активними в Союзовій праці.

Зміни в Окрузі були слідуючі: 242 Відділ у Фреквіл перебрав молодий і досить активний секретар Йосиф Чабан. В Гейзелтоні злучено 314 Відділ, де була секретаркою панна Катерина Стець з 85 Відділом, де секретарем є Тимко Панько.

Округа відбула 3 Окружні наради, а саме 12 квітня, 14 червня і 10 жовтня, які були получені з секретарським курсом. Найкращими секретарями Округи були: Іван Петрунцьо, секр. 78 Відділу — 25 чл., Михайло Гентош, секр. 305 Відділу — 17 членів і Йосиф Чабан,секр. 242 Відділу — 14 членів. Округа була ко-спонзором „Союзового Дня Пенсильвенійського стейту.

Округа Ню Гейвен:

Округу Ню Гейвен я відвідав 2 рази в році, а тому, що вона не має сталого обласноо оранізатора, щоб опікувався нею, то зараховую її до моєї території.

Головою і то довголітнім тієї Округи є відомий науковець та суспільно - громадський діяч проф. Іван Телюк — 1-ий заступник головного предсідника УНС.

Округа об'єднує 14 Відділів, які є розкинені по цілому стейті Коннектикат, тому є тяжко Окружній управі координувати працю, через задалеке віддалення місцевостей. Щоби піднести організаційну видайність тієї округи, є конечним мати обласного організатора, який міг би ввесь час опікуватись Відділами. Моя доривочна опіка є незадовільною.

Найкращими організаторами в звітовому 1970 році були секретарі: Невтомний і відданий союзовий працівник дир. Евстахій Гомотюк, секр. 277 Від. — 37 чл., Василь Олійник, секр. 387 Від. — 31 чл., проф. Іван Телюк, секр. 414 Від. — 26 чл., Михайло Ґалькевич, довголітній секр. 59 Від. — 20 членів, Василь Романишин, рівнож довголітній працівник союзовий, секр. 254 Від. — 17 членів.

Окружні наради Округа відбула 5 квітня 1970 р.

Округа Перт Амбой:

Головою Округи був Теодор Трензелюк — енергійна людина, яка ніколи не жаліла часу для союзових справ. В 1971 р. Округу очолив молодий науковець інж. Омелян Граб, а почесним головою є Преосвященний Владика Марко.

Округа була активна і гарно закінчила організаційний рік з добрим вислідом. Поза організаційною ділянкою, вони влаштували надзвичайно вдалу забаву з танцями 9 травня в Картереті, яка принесла їм моральний і матеріяльний зиск.

Заслужений секретар 353 Відділу Василь Оріховський в звітовому році прийняв працю обласного організатора на Ню Йорк стейт. Союзова громада Перт-Амбойської округи повинна бути горда з того. Знаючи віддану працю пана Оріховського на пості секретаря вірю, що він так само буде працювати і на новому пості.

Окружні наради в Окрузі відбулись 2 рази — 8 лютого і 18 жовтня — 1970. Найкращими секретарями Округи 1970 були: Василь Оріховський, секр. 353 Від. — 30 чл., довголітній союзовий працівник Михайло Фединишин, секр. 155 Від. — 28 чл., Йосиф Ярема, невтомний довголітній секр. 372 Від. — 16 чл. Тимко Бутрей, секр. 344 Від. — 15 чл., о. Петро Мелех, секр. 342 Від. — 14 чл. і Казимир Мазепа, секр. 332 Від. — 10 членів.

Округа Алентавн:

Головою Округи є довголітня секретарка 41 Відділу пані Анна Гарас, яка була вибрана під час 27 конвенції головною радною УНС.

Округа збагатилась новим Відділом тому, що 48 Відділ в Редінґу, який належав до Філядельфійської Округи з технічних причин зістав прилучений до Алентавської Округи.

438 Відділ в Істоні дістав нову секретарку, якою стала молода вчителька панна Евгенія Пращик. Панна Пращик гарно розпочала свою працю, бо за короткий час збагатила Відділ 12-ма новими членами.

Округа в звітовому році мала дуже гарні успіхи, бо здобуття 93 членів було рекордовим числом за час існування тієї Округи. Цей успіх належить завдячувати енергійній голові Округи, бож вона сама приєднала 33 члени, що є третьою частиною всіх здобутків.

Округа понесла втрату тому, що в Істоні помер довголітній секретар 438 Відділу Михайло Терлецький.

Найкращими секретарями Округи в 1970 році були: Анна Гарас, секр. 47 Відділу — 33 чл., Іван Зазворський, секр. 147 Від. — 27 чл., панна Евгенія Пращик, секретарка 438 Від. — 12 членів.

Окружні наради відбулись 3 рази, а саме: 8 березня, 13 червня і 26 вересня. Рівнож відбувся в окрузі секретарський курс.

Округа Джерзі Ситі:

Діючим головою Округи є інж. Мирон Сірий, а почесним головою є заслужений союзовий діяч Антін Шаран.

Окружний Комітет тієї Округи, а в тому і вся Союзова громада Джерзі-Ситської округи повинні бути горді з того, що секр. 25 Відділу пані Квітка Стецюк зайняла перше місце між всіма секретарками цілої Союзової родини, здобуваючи за один рік імпозантне число — 55 нових членів. За це УНС нагородив її, як Чемпіонку Союзового Жіноцтва спеціяльно приготованою почесною плякетою та Енциклопедією Українознавства.

В звітовому році та Округа відбула 2 рази окружні наради, а що Округа відбуває наради в Джерзі Ситі — себто в серці і центрі УНС, то зчаста так буває, що учасниками нарад є всі члени Екзекутиви, але без „дієти".

Найкращими секретарями Округи в 1970 році були: пані Квітка Стецюк, чемпіонка, секр. 25 Від. — 55 членів, Михайло Волошин, секр. 281 Від. — 16 чл., Михайло Жук, секр. 70 Від. — 15 чл., пані Стелла Расн, секр. 171 Від. 14 чл., Стефан Островський (Антін Шаран), секр. 270 Від. — 14 чл., мгр Осип Стецура, секр. 287 Від. — 11 чл. і Дмитро Дидик, секр. 170 Від. — 10 членів.

Округа Скрентон:

Головою Округи є проф. Микола Мартинюк, який, на жаль, є перетяжений професійною працею і тому Округа є малоактивна. Там є пороблені заходи при помочі теперішнього голови — вибрати головою таку особу, яка зможе більше часу віддати Союзові. Там рівнож є пороблені заходи перевести зміни серед мало активних секретарів та злучити мало активні Відділи.

Округа та відбула в звітовому 1970 році 2 рази окружні наради, а саме 10 квітня і 11 жовтня.

Найкращим секретарем Округи був Іван Голик, секр. 123 Відділу, який кожного року дає свою „бідну 10-ку" членів.

Округа Балтимор:

Головою Округи є довголітній секретар 337 Відділу директор Емануїл Притула, який дбає про свою Округу і тому звітовий рік 1970 був роком рекордовим для Округи. Округа повинна була здобути 120 членів за 1970 рік, а здобула 106 і це було найвище число приєднаних членів тією Округою за час її існування.

Найкращими секретарями Округи в 1970 році були: Іван Малко, секр. 320 Від. — 30 чл., Адам Ціздин, секр. 55 Відділу — 27 чл., Остап Зенюк, секр. 15 Від. — 17 чл., дир. Емануїл Притула, секр. 337 Від. — 14 чл. і інж. Лев Блонарович, секр. 34 Від. — 12 членів.

Окружні наради відбулись лише один раз 4 жовтня 1970 р.

Округа Вілкіс-Бері:

Головою Округи є віддавна союзова працівниця, довголітня секретарка 29 Відділу, пані Ольга Маліщак.

Не зважаючи на тяжкі обставини в тій гірській околиці, звідкіля вся молодь виїжджає до інших стейтів в пошукуванню праці, Округа попрацювала так, що всі Відділи, яких є 9, приєднали нових членів в звітовому році. За це належиться признання управі Окружного Комітету.

Округа ця відбула в звітовому часі 2 рази Окружні наради, а саме 11 квітня і 10 жовтня.

Найкращим секретарем в звітовому році був Іван Гринчишин, секр. 223 Відділу, який здобув 11 членів.

Округа Пасейк:

Головою Округи був довший час Володимир Новацький, одначе він приділяв мало часу праці Окружного Комітету, і тому ця Округа майже була неактивна.

Головою Округи на 1971 рік вибрано відомого громадського діяча Івана Хомка, і є надія, що він оздоровить союзову діяльність в тій околиці, де є на це великі можливості. Негативним в тій окрузі є це, що Відділи приналежні до неї є розкинені по далеко віддалених місцевостях, і тому є тяжко відбувати спільні наради. В дійсності Округу вдержує один Відділ, а це є 42-ий, де секретарем є відомий, заслужений союзовець Петро Головачук. В Окрузі відбуто одні Організаційні наради 27 жовтня 1970 року.

Найкращими секретарями в 1970 р. були: Петро Головачук, секр. 42 Від. — 29 чл. і Олександер Гнатюк, секр. 182 Від. — 21 членів.

Округа понесла втрату, а саме нагло помер голова 182 Відділу, заслужений союзовий діяч сл. пам'яті Іван Живіцький.

На вступі я згадав, що праця обласного організатора обіймає різні ділянки і вірю, що поданий звіт частинно покриває це, про що я згадував.

(Продовження в наступному числі)

СПРАВА ПОМІСНОСТИ

(Закінчення зі стор 2-ої)

Митрополит Кир Максим бував кожного дня, а часом кілька разів денно у Верховного Архиєпископа Кир Йосифа, звітував йому із своїх авдієнцій та спільно обговорювали справи дальшого діяння.

Пресовий комунікат вигородив Митрополит Кир Максим у порозумінні з Блаженнішим Верховним Архиєпископом Кир Йосифом, що його вислав телеграфічно 16 червня до Вінніпегу на руки канцлера о. шамбеляна Дмитра Шевчука.

Розуміється, що побажаним є, щоб під сучасну пору заховати рівновагу духа, бо хоча справа Патріярхату є свята і конечна для нашої Церкви й народу, то однаке не всі методи до цієї боротьби є добрі. Деякі може більше шкодять справі ніж допомагають, от хоч би публікування приватної кореспонденції Верховного Архиєпископа із своїми владиками. Верховний Архиєпископ такої методи не поділяє і є обурений, що хтось, без його дозволу, публікує його листи.

Водночас канцлер Верховного Архиєпископа о. шамбелян Іван Хома заявив Митрополитові Кир Максимові, що неправдою є, що він мав висловитися, що Верховний Архиєпископ є „в'язнем Ватикану". Це видумка, або не-перекручення американського кореспондента, який запитував о. І. Хому про заборону виїзду Верховного Архиєпископа до Канади.

Верховний Архиєпископ приготовляє привіт на магнетній ленті для Всеканадійського Конгресу Українців Католиків, що мав бути в днях 1-4 липня. На цьому Конгресі мав бути приявний Митрополит, який в неділю 27 червня взяв участь у Торонті в релігійній маніфестації, що відбулася величаво під гаслом: „В Патріярхаті єдність Церкви і Народу!"

КНЯЖИЙ ДАР ДЛЯ ФКУ

Рочестер, Н. И. (Б. Г.). — Сміливий крок, — турне з „Ритмом України" по 15-ти містах ЗСА, принесло княжий дар для ФКУ в сумі 10,000 долярів. Воно знайшло прихильний відгук в чужинецькій пресі, збудило в нашій молоді почуття гордости заактивізувало її в багатьох аспектах і показало народові, що українська людина із своєю прекрасною культурою та здібностями в нічому не відстає та не лишається позаду, а ротивно, може конкурувати та перевищувати другі, чужинецькі ансамблі. Таке наше переконання було, бо й з ним ми починали це відважне діло, а голоси в американській пресі, поодинокі листи від фахових людей, це тільки підтверджують. Щира дяка всім тим, які трудилися для „Ритму України".

Матура Школи Українознавства в Ню Йорку

Двадцять двоє учнів четвертої кляси вищого ступеня Школи Українознавства при т-ві Самопоміч зложило успішно матуральні іспити в місяці червні. Письмові іспити відбулися 5-го червня, а усні дві тижні пізніше. Головою Екзаменаційної Комісії затвердженої Радою УККАмерики був Інспектор професор д-р Кисілевський. Його заступником, а рівночасно і тим який іспитував учнів в знанні української мови та літератури був довголітній учитель школи, а від кількох літ і її директор, проф. М. Лисогір. Історію перепитував опікун кляси абітурієнтів д-р В. Тершаковець, історію української культури п-ні мгр Л. Волинець, а географію д-р Р. Дражньовський.

Оцінки матуральних дипломів вказують на те, що більшість учнів прийшла перед Комісію добре приготована. Дев'ять матурантів зложило іспити з визначним і дуже добрим успіхом, десять з добрим і троє з достатнім.

На початку шкільного року батьки майвищої кляси створили окремий Комітет, завданням якого було зайнятися виготовленням матурального табльо та влаштуванням прощального вечора для випускників. До цього Комітету, який приготовив теж перекуску для учителів в день усних іспитів, ввійшли пані: О. Луцька-голова, Я. Гуменюк-скарбник і секретар та п-і С. Наум і Д. Камінська і п. М. Залуцький-член.

В п'ятницю увечорі, 25 го червня, в привітному приміщенні відновленого Пластового Дому, відбувся прощальний вечір, його відкрила п-і Луцька вітаючи присутних. Після спільної молитви проведеної о. М. Струцом, абітурієнт Роман Наум виголосив доповідь, в якій підкреслив вагу навчання української мови. „Дуже багато часу"-сказав він-„присвячується таким предметам як історія, література, географія та культура України, які важливі у формуванні душі української дитини. для чомусь забувається, що для нас тут народжених найважливішим предметом повинні бути українські мова, без якої не зможемо зрозуміти всіх інших предметів" Висловив він теж думку, що більше часу повинно посвячуватися дискусіям на такі теми, як: майбутність українців поза межами батьківщини, український вклад в загальносвітову культуру і т. п. В доповіді цій порушено щиро й відкрито цілий ряд думок які нуртують серед нашої сучасної молоді і тому побажаним було б, щоб ця доповідь появилася на сторінках преси.

Після доповіді, слідувала мистецька частина вечора, виведена самими абітурієнтами. Знані, зі своїх багатьох попередніх виступів, головно на пластових імпрезах, учениці Маруся Дармограй, Орися Дмитрик та Віра Семущак відспівали при акомпаньяменті гітар в'язанку пісень. Леся Трембіцька прорецитувала поезію Лесі Українки. Марко Луцький виконав фортепіянове соло, після чого згадане вже дівоче тріо вивело народний танок аранжований, Орисею Дмитрик. Вдалі виступи абітурієнтів вітали присутні батьки та гості рясними оплесками.

В другій частині вечора попрошено до президиального стола: д-ра Е. Жарського, голову Шкільної Ради УККА, радника Б. Ластовецького-представника Самопомочі, о. Струца, директора М. Лисогора та учителів, які переводили матуральні іспити.

Від Батьківського Комітету Школи Українознавства говорив голова Управи Комітету мгр П. Дармограй, закликаючи випускників своєю працею допомагати батьківщині відзначати втрачене волю. Д-р Тершаковець-опікун кляси матурантів попрощав своїх вихованців та висловив надію, що в недалекій будучності прийдуть вони на зміну теперішнім громадським працівникам. Д-р Жарський виявив своє вдоволення вислідами матуральних іспитів, і підкреслив особисту користь з навчання українознавчих предметів для окремих учнів, як одиниць та висловив сподівання що зерно засіяне в душах школярів українською школою принесе обильні плоди для цілої нашої спільноти.

Після кінцевого слова, директора М. Лисогора, слідуючі, вичислені тут в порядку, абітурієнти одержали свої дипломи та копії матурального табльо: Іванка Бакович, Леся Баранська, Марта Борачок, Евгенія Весоловська, Олег Воловодюк, Леся Гуменюк, Маруся Дармограй, Ростислав Декайло, Орися Дмитрик, Ярослав Залуцький, Олег Заяць, Роман Івашків, Едвард Катинський, Христя Круп. Марко Луцький Марта Навроцька, Роман Наум, Богдан Поритко, Юрій Раковський, Гануся Рогожа, Віра Семущак та Олександра Трембіцька.

Після роздачі дипломів гості, батьки и матуранти перейшли до сусідньої кімнати, на перекуску, і за товариською розмовою продовжувалась неофіційна частина присмного вечора.

З. І.

Довголітній в'язень Михайло Сорока...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

характером, витриманістю і стійкістю. Про такі його прикмети свідчать численні співв'язні — українці і неукраїнці, з якими він перебував у тюрмах і концтаборах. Останніми роками про нього можна було знайти чимало інформацій у захалявній літературі, що появлялися в Україні і в Росії. У російськомовній „Хроніці біжучих подій" була подана в 1970-ому році біографія Сороки і його фото із табору. Там стверджено також, що в червні 1969 року Михайло Сорока разом з групою інших в'язнів підписав звернення до Президії Верховного Совєту СССР в обороні ув'язненого російського поета і публіциста Олександра Гінсбурга.

Не тільки громадське, але й родинне й особисте життя Михайла Сороки є свідченням про важкі, трагічні своїми наслідками умови, в яких перебуває українська нація в останніх десятиріччях в СССР. В 1939 році, М. Сорока, тоді 28-річний, одружився з Катериною Зарицькою, донькою видатного українського вченого-математика, професора Львівського Університету, дійсного члена НТШ, Мирона Зарицького. Катерина Зарицька була активна в націоналістичному русі і в 1935-ому році польський суд у Варшаві засудив її до чотирьох років ув'язнення за згодною допомогу в організуванні вбивства міністра внутрішніх справ Польщі Б. Перацького. В 1940 р. вона була арештована органами НКВД під закидом приналежности до ОУН. Народивши у в'язниці сина Богдана, вона вертувалася разом із ним в 1941 році в перших днях німецько-совєтської війни. В 1947 році К. Зарицька була арештована знову органами совєтської „безпеки" за те, що вона керувала медичною допомогою для УПА з рамени Червоного Хреста. Її засуджено до 25 років ув'язнення, з чого 18 років відбула в суворому режимі Владимирської тюрми. Тепер Катерина Зарицька перебуває в одному з концентраційних таборів у Мордовській АССР в районі Барашево, неподалік від району Озерни, де у виправно-трудовому таборі номер ІІ чоловік, із яким вона не мала можливости ні зустрічатися, ні бути біля нього в годину його смерти. Катерина Зарицька мала б бути звільнена з ув'язнення в 1972 році, після відбуття 25 років жорстокого присуду.

Проф. Омелян Пріцак досліджує

(Закінчення зі стор. 1-ої)

міністрація перебрала під свою владу Поділля і в рік пізніше зладжено докладний опис цієї нової османської провінції. Там називається кожну місцевість, подається скількість населення, подані навіть імена голів сімейних господарств, дані про їхні нерухомості і рухоме майно, висота податків, які мали платити. Цей дорогоцінний документ переховується у державному архіві в Істамбулі.

Як лише ці перші три томи будуть закінчені, пляннується приготовляти систематичне видання політично-дипломатичного листування османських губернаторів із міст, що тепер є на території України (Очаків, Кафа і інші) із центральною османською адміністрацією, татарським кримським правлінням та з українськими, польськими і московськими властями.

Професор Пріцак був запрошений відвідати нову колекцію рукописів при філософічнім факультеті Анкарського університету, на яку склалися пожертви головно 4 колекціонерів і яка вже нараховує 16 тисяч чисел. Вже при побіжному перегляді колекції, професор О. Пріцак изйшов цікавий звіт про похід турків на Хотин із 1620 р. Мікрофільм того рукопису буде переслано до бібліотеки Гарвардського українознавчого семінару і той рукопис буде темою одної з докторських дисертацій з української історії в Гарварді, де, як відомо, під цю пору готовляться дисертації про турецьку політику гетьмана Петра Дорошенка і щоденник гетьмана Пилипа Орлика.

МУЗЕЙ НАРОДНОЇ АРХІТЕКТУРИ

На околиці міста Переяслав-Хмельницького, Київської области заходами Товариства для охорони пам'яток культури та з вкладом праці й грошей багатьох добровільних осіб створюється під чистим небом Музей народної архітектури. Туди звезено понад 50 типових українських споруд минулого: селянські білі мазані хати під солом'яними стріхами, біля плетених перелазів, крилаті вітряки-млини з 18-19 століть, хліви-сараї для худоби, клуні для збереження збіжжя й обмолоту, комори то-

ОРЕЛ І ТРИЗУБ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

Оркестра „Батурин" Осередку СУМ у Торонті, диригент мґр Василь Кардаш

у своїй клітині для спільного добра нашої найбільшої цінности — людини і для всієї Української Нації.

„Живи, Україно! .."

Слова промовця, що зворушували душу, були немов підхоплені виступом дівочого сумівського хору „Жайворонки". Це ж співала молодь, яка виростає поза Україною, і співає вона, під керівництвом свого обдарованого диригента інж. Романа Степаняка,— співає: „Живи, Україно, живи для краси, для щастя і волі".. Слова написав Олександер Олесь — співець Державного Відродження України у формі УНР, музику написав Січовий Стрілець М. Гайворонський, а твір виконують понад 50 дівчат-сумівок, які здалеку так нагадують чарівної краси писанки у своїх барвистих одягах, плахтах і червоних стрічечках на голівках. „Жайворонки" виконують „Молитву"—слова Я. Славутича, музика М. Фоменка, та інші пісні, в тому й упівську „Ось день війни народної"; сяють краплини поту на чолі інж. Романа Степаняка, на чолі акомпаніятора Т. Левицького, як сяятимуть вони незадовго й на чолі диригента „Батурина" Василя Кардаша. Але що ця спека і піт, і труд, коли така урочиста хвилина, коли тут вклоняються пам'яті тих, які дійсно віддали все, що могли! Між присутніми-старенький батько діяча-героя, який упав у бою на полях України в лавах УПА—Горнового. У нього большевики зліквідували 13 членів родини! І чи ж дивуватись, що на його шляхетному, світлому лиці і піт, і сльози... Багато людей встигли придбати собі нові платівки: „Послухайте, діти!" і „Прометей та Діброва", ними прикриваються від пекучих променів сонця, але серця їхні відкриті й чесні: вони прийшли сюди, бо не можуть прийти в Києві до Святої Лаври в цей день, не можуть прийти у Львові під мури Святого Юра.. Нехай же там, на далекій рідній Україні, приходить, підростає нова зміна Героїв Духа тисячолітньої Української Держави, що вміла в минулому прибити переможні щити на воротях Царгороду...

Привіти і повідомлення

У павзах між виступами промовців, хору „Жайворонки", рецитаторів юнацтва з Осередків СУМА в Ню Йорку і Йонкерсі та то радісними, в „Українському попюрі", то урочистими вмаршами, звуками могутньої оркестри „Батурин", присутні заслухали декілька писаних привітів від товариств і організацій, зачитаних мґр. І. Винником. Крім того, письменниця Мирослава Лісовська повідомила про запляноване ОЖ ОЧСУ встановлення пам'ятника Лесі Українці в 100-ліття її народження, можливо на цій Оселі СУМА. Присутні почули також пригадку - заклик масово прибути в неділю 18 липня врзнці в Ню Йорку до катедри св. Патрика при 5-й евню на Богослуження в інтенції Поневолених Націй, звідки від 59-ї вулиці піде похід до Центрального Парку, до „Бенд Шелл". Там у присутності кореспондентів, представників телевізії й радіо задемонструємо ще раз і ще раз непохитну постанову американських громадян різних національних походжень: не відступимо від Закону Конгресу, не відступимо від законної вимоги: Свободу всім поневоленим Москвою Націям у світі!

Дефіляда

На закінчення Національної Маніфестації загриміли мідяні труби оркестри „Батурин", і представники-колони ОУВФронту, комбатантських та ін. організацій, а потім колони СУМА пройшли урочисто повз підвищення-трибуну перед Пам'ятником Героям. Від руху вперед розвівались на безвітрі прапори, і над ними гордо височіли широкі крила вільнолюбного американського державного Орла та гартовані для остаточної боротьби кінцівки українського Тризуба. До сліз зворушувала картина, коли проходили повз Президію ветерани різних антикомуністичних воєн і змагань, в тому сиві вояки УГА, з лав Січових Стрільців, Армії УНР, безсмертної УПА, Вояки Карпатської України, з лав Похідних Дружин, з Корейської і В'єтнамської воєн, блискаючи своїми заслуженими в боротьбі з ворогом людства відзнаками й нагородами та віддаючи честь прапорам Америки і національно - християнської України.

Закінчилося свято. Час іти на обід, інші поспішають до річки й ставка, скупатися після виснажливої спеки. Знову іншим життям, здавалося б, зажив оцей новочасний „козацький табір" на Оселі СУМА біля Елленвіл. Вже й молодь знаходить собі улюблену пару, щоб домовитись поїхати на забаву на сусідню „Союзівку" (у неділю на „Сумівці" немає забави). А тим часом подруги з Об'єднання Жінок ОЧСУ ходять між народом з листами, і люди масово підписують ці листи-протест проти поневолення України й інших націй та народів так зв. комунізмом, що буде відісланий до ОН, до Міжнародного Суду в Швайцарії, до різних діячів у вільному світі.

Боротьба не вгасає. І вона не погасне доти, доки не розгориться смолоскип національної свободи - державности для всіх, ще поневолених!

Українки взяли участь у Конвенції Федерації Жіночих Клюбів

(Закінчення зі стор. 1-ої)

велике число втікачів, які кожного дня шукають азилю в країнах вільного світу. Він давав поради американським туристам, що вони повинні бачити, коли подорожують в Берліні, в Совєтськім Союзі, Гонг Конгу чи на Близькому Сході.

Такі і подібні доповіді дали змогу жіночим клюбам застановитися над їх дальшими акціями в цьому напрямку, впливати на законодавство, чи брати участь в міжнародних аґенціях, бо кому більше на душі лежить майбутність і його оточення, як не жіноцтву в цілому світі!

На цьогорічній конвенції було помітне зближення Генеральної Федерації до її молодечих клюбів, що віддзеркалювалося в участі всіх делеґаток в окремій сесії Молодечих Клюбів. Останній день конвенції був присвячений темам світової і міжнародної ваги і закінчено її величавим „міжнародним бенкетом".

В цій Конвенції взяли участь три українки, представниці організацій — членів цієї федерації — а саме: д-р Наталя Пазуняк від СФУЖО, п-і Марія Квітковська від Українського Золотого Хреста і п-і Анастасія Волкер від Союзу Українок Америки. Вони були представлені під час сесій і на Міжнародному Бенкеті, були зодягнені в українські народні строї, представляючи Україну, так як інші делеґатки представляли свої країни.

Користь для України чи українок належати до цієї федерації і брати участь в Конвенція дуже велика: це форум, де можна запізнатися з працею інших жіночих організацій в світі і рівночасно познайомити делеґаток цієї конвенції з працею українських жіночих організацій. Ім'я „Україна" появилося на форумі цієї Конвенції, українки виявили, що вони цікавляться справами світової ваги.

З нагоди цієї Конвенції п-і Квітковська дала інтерв'ю на українській радіопрограмі на хвилях WPIT.

У Конґресі оскаржують генерала Південного В'єтнаму у торгівлі наркотиками

Вашинґтон. — Конґресмен Роберт Стіл, республіканець з Коннектикату, назвав південно-в'єтнамського генерала Нґо Дзу, командира 2-го корпусу південно-в'єтнамської армії, як того, що є „одним з головних керівників торгівлею героїною і іншими наркотиками в Південній Азії". Ця справа виринула в дебатах на Підкомісії для закордонних справ в Палаті репрезентантів, над внеском, щоб припинити будь-яку допомогу тим країнам, які успішно не поборюють продукції опію та торгівлі наркотиками. Конґресмен Стіл, який раніше працював в Центральній Розвідчій Аґенції, твердив, що американські високі старшини поінформували були давно амбасадора Елсворта Банкера у Сайґоні про сумну ролю генерала Дзу, одного з найревніших співробітників президента Нґуєна Ван Тіє. Конґресмен Р. Стіл твердив також що й шеф штабу армії в Ляосі, генерал Уан Ратікон, близько причетний до торгівлі героїною. Названий конґресмен признав, що недавно поведено боротьбу на вулицях Сайґону проти дрібних продавців наркотиків, але та боротьба не торкнулася ще високих урядовців і старшин Південного В'єтнаму, які тягнуть великі зиски з торгівлі наркотиками. Також генеральний прокуратор Джан Мічелл признав, що цивільні особи й старшини на високих постах у Південному В'єтнамі, Бірмі, Ляосі і Таї беруть активну участь в торгівлі наркотиками. Він, як і секретар оборони Дейвід Пакард обіцяли, що в цій справі американський Уряд поведе рішучі заходи, щоб зліквідувати той ненормальний стан.

29 великих банків підвищили відсоткові ставки з 5 і пів до 6 відсотків

Ню Йорк. — Від вівтірка 6-го липня ц. р. ранку американські банки почали підвищувати відсоткові ставки для позичок із п'ять і пів до шість відсотків. Започаткував цю акцію третій з черги за величиною нюйоркський банк Менюфекчюрерс Гановер Трост Компані і до кінця того ж дня приєдналися до цієї акції 28 інших великих банків ЗСА. Не включилися в цю акцію тільки три найбільші американські банки: Бенк оф Амеріка в Сан Франсіско та Фірст Нешенел Сити і Чейз Мангетен банки в Ню Йорку. Підвищення відсоткових ставок не викликало покищо ніякої реакції з боку адміністрації през. Ніксона, яка поставилася була дуже неґативно до започаткованих деякими банками ще в квітні і в травні ц. р. незначних підвищень таких же ставок із п'ять і чверть відсотка до п'ять і пів відсотка. Протеж дуже гостро проти започаткованого 29 банками підвищення відсоткових ставок виступив демократичний конґресмен Райт Петман із Тексасу, голова палатної банкової комісії і рішучий противник їх підвищування.

ВАКАЦІЇ

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ГРИГОРІЙ ЛОЗИК, довголітній член Відд. 91, Т-ва св. Володимира в МекКіз Ракс, Па., помер 12 квітня 1971 р. на 81-му році життя. Покійний народився в квітні 1890 року в Західній Україні, а 1920 року вступив в члени УНСоюзу. Залишив у смутку дружину Марію, сина Петра, дочок Анну, Галину і Марію. Похорон відбувся 15 квітня 1971 р. на українськім цвинтарі св. Марії в МекКіз Ракс, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Петро Кочірка, секр.

СТЕПАН БАЛКО — член УНС Відд. 5-ий в Асторії, Н. Й., помер 13 травня 1971 р. на 53 р. ж. Нар в Брукліні, Н. Й., став членом УНСоюзу 1968 р. Полишив у смутку дружину Марію і 3 дітей: Александра, Діяну і Степана мол. Похорон відбувся 17 травня 1971 р. на цвинтарі св. Раймонда в Бронксі, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

СТЕПАН МАРКОВИЧ, довголітній член Відд. 147, Б-тва св. Михаїла в Аллентавн, Па., помер 12 лютого 1971 р. на 82-му році життя. Покійний народився 20 листопада 1888 р. в селі Гроцова, пов. Добромиль в Зах. Україні, а в 1924 році став членом УНСоюзу. Залишив у смутку дві сестри та брата. Похорон відбувся 15 лютого 1971 р. на українськім православнім цвинтарі св. Марії в Аллентавн, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Іван Гуцалюк, секр.

МИХАЙЛО ЯЦУЛА — член УНС Відд. 217 Б-ва св. Йосафата в Рочестер, Н. Й., помер 3 травня 1971 р. на 89 р. ж. Став членом УНСоюзу в 1916 р. Полишив у смутку доньку Марію, синів: Степана, Івана і Петра, 12 внуків і 1 правнука. Похорон відбувся 6-го травня 1971 р. на цвинтарі Holy Sepulchre, Rochester, N.Y.

Вічна Йому Пам'ять!

АЛЕКСАНДЕР МАСЛОХА — член УНС Відд. 277 Б-ва св. І. Хрестителя в Гартфорд, Конн., помер 17 червня 1971 р. на 83 р. ж. Став членом УНС в 1923 р. Полишив у смутку дружину Марію, 2 синів: Дмитра і Михайла. Похорон відбувся 21 червня 1971 р. на цвинтарі Розе Гіл Меморіял Парк в Рокі Гілл, Конн.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

АЛЕКСАНДЕР СТАРКО — член УНС Відд. 292 Б-ва св. І. Хрестителя в Дітройті, Міш., помер 19 червня 1971 р. на 86 р. ж. Покійний став членом УНС в 1928 р. Полишив у смутку 3 доньки: Марію, Галину, Стефанію, внуків і правнуків. Похорон відбувся 23 червня 1971 р. на цвинтарі Голі Сепалкер, Савтфілд, Міш.

Вічна Йому Пам'ять!
П. Федик, секр.

ІВАН БЕЛЮХ — член УНС Відд. 31 Т-ва св. Кирила і Методія в Ст. Клер, Па., помер 13-го червня 1971 р. на 74-му році життя. Покійний народився в Україні. Став членом УНСоюзу в 1925 році. Полишив в смутку дружину Анну, синів Івана і Теодора і доньку Марію. Похорон відбувся 16-го червня 1971 р. на цвинтарі св. Івана у Фраквіл, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Мих. Стак, секр. Відд.

ЮРІЙ ФЕДЮК — член УНС Відд. 123 С-ва Пресв. Марії в Скрентоні, Па., помер 21 червня 1971 р. на 80-му році життя. Покійний народився в Зах. Україні. Став членом УНСоюзу в 1916 р. Полишив в смутку 3 дочки і сина, 7 внуків, 3 правнуки, ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 24-го червня на цвинтарі св. Михаїла в Скрентоні, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Іван Голик, секр. Відд.

ВАСИЛЬ МАСТИКАШ — член УНС Відд. 5 Бр-ва св. Миколая в Асторії, Н. Й., помер 17-го квітня 1971 р. на 66-му році життя. Покійний народився в Потеличі. Став членом УНСоюзу в 1961 році. Полишив в смутку дружину Агафію. Похорон відбувся 20 квітня 1971 р на цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Брук, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
М. Хоманчук, секр. Відд.

СТЕФАН БУДНИЙ — член УНС Відд. 423 в Чикаґо, помер на 61-му році життя. Покійний народився в Чернівцях, Буковина, прибув до ЗСА в 1951 році і став членом УНСоюзу в 1958 році. Полишив в смутку дружину Тамару. Рідня, приятелі і союзова громада відпровадили Покійного на вічний спочинок дня 25-го червня 1971 р. на цвинтар Елмвуд в Рівер Гров, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!
Василь Буртняк, секретар

ІВАН БАБИНЕЦЬ — член УНС Відд. 277 Б-ва св. Івана Хрестителя в Гартфорді, Конн., помер 20-го травня 1971 р. на 75-му році життя. Покійний народився в Україні. Став членом УНСоюзу в 1923 році. Полишив в смутку дочку Марію Гасс. Похорон відбувся 24 травня 1971 р. на цвинтарі Кальварія, в Квінс, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар Відділу

МАРІЯ ЯКІМІНСЬКА — членка УНС Відд. 5 Б-ва св. о. Миколая в Асторії, Н. Й., померла 8-го червня 1971 р. на 76-му році життя. Покійна народилася в Україні. Полишила в смутку доньки Катерину й Анну. Похорон відбувся 11-го червня на цвинтарі св. Михаїла в Ельмгурет, Н. Й.

Вічна Їй Пам'ять!
М. Хоманчук, секр. Відд.

О. ІВАН ЖУК — член УНС Відд. 304 в Бофало, Н. Й., помер 22 червня 1971 р. на 80 р. ж. Нар. в Любачові, Україна і став членом УНС в 1940 р. Полишив у смутку Джейм, Евгена і Ірину. Похорон відбувся 26 червня 1971 р. на цвинтарі Мт. Олівет в Тови оф Тонаванда, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!
М. Гнатик, секр.

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ В ЩОДЕННИКУ „СВОБОДА"

1 ІНЧ ЧЕРЕЗ ОДНУ ШПАЛЬТУ за культурні імпрези (академії, посмертні згадки, розшуки, подяки) — $2.00
1 ІНЧ ЧЕРЕЗ ОДНУ ШПАЛЬТУ за приватні концерти, бизнесові оголошення (забави, фестини, пікніки, бенкети, банки, продаж домів і т. д.) — $3.00
1 ІНЧ ЧЕРЕЗ ОДНУ ШПАЛЬТУ ЗА ПОЛІТИЧНІ ОГОЛОШЕННЯ (виборчі кампанії) — $4.00
ОГОЛОШЕННЯ ЧЕРЕЗ 8 ШПАЛЬТ (ціла сторінка) по — $3.00
за інч за кожного рода оголошення.
ВИГОТОВЛЕННЯ КЛІШЕ на одну шпальту — $4.75
ВИГОТОВЛЕННЯ КЛІШЕ на дві шпальти — $6.50

ОГОЛОШЕННЯ НА ЧЕРГОВЕ ЧИСЛО (2 ДНІ ПЕРЕД ПОЯВОЮ) ПРИЙМАЄТЬСЯ ТІЛЬКИ ДО 12-ої ГОДИНИ ДНЯ.

ПОВІДОМЛЯЄТЬСЯ всі організації, установи і поодинокі особи, які довгують за оголошення, що адміністрація буде змушена відкинути чергове оголошення, доки не будуть вирівняні попередні рахунки.

Різне

Real Estate

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

НЕДІЛЯ, 11-го ЛИПНЯ 1971 р.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Збори Т-ва Єдність — 163 Відд. о год. 12-ій дня в домі Горожан, 847 N. Franklin St. — С. Филик, фін. секр.

Funeral Directors

ТАРЗАН, Ч. 6587. Варунґи знущаються над Леолею

На краю лісу на горі Тарзан чекає... сам один... щоб вирятувати доньку вождя Матабузі з рук поривачів людей.

Ви варунґи є звірюками! Мій батько вб'є вас!

Мовчи, дівчино! Ми варунґи маємо великі пляни для Африки! Твій батько, Матабузі, був дурний, що не став нашим приятелем!